

MONITORING POPULACIJ IZBRANIH VRST NETOPIRJEV V LETIH 2024, 2025 in 2026

Tretje delno poročilo - zima 2025/2026

Miklavž na Dravskem polju

marec 2026

Projekt:

MONITORING POPULACIJ IZBRANIH VRST NETOPIRJEV V LETIH 2024, 2025 in 2026

Tretje delno poročilo - zima 2025/2026

Izvajalec: Center za kartografijo favne in flore
Antoličičeva 1
SI-2204 Miklavž na Dravskem polju

Vodja projekta: Primož Presetnik, univ. dipl. biol.

Naročnik: Ministrstvo za naravne vire in prostor RS
Dunajska 48
SI-1000 Ljubljana

Št. pogodbe: 2560 – 24 – 310018

Datum:
20. 3. 2026 (dopolnjeno 31. 3. 2026)

Center za kartografijo favne in flore
Direktor
Marijan Govedič, univ. dipl. biol.

SEZNAM DELOVNE SKUPINE

Center za kartografijo favne in flore
Antoličičeva 1, SI-2204 Miklavž na Dravskem polju

Primož Presetnik, univ. dipl. biol.
Aja Zamolo, mag. ekol. biod.
Ali Šalamun, univ. dipl. biol.

ZAHVALA

Hvala vsem skrbnikom, ki so nam omogočili pregled jam ter ostalim, ki so nas spremljali pri zimskih pregledih zatočišč: Evi Pavlovič, Samu Grgureviču, Drenu Dolničarju, Andreju Drevenšku, Ester Premate, Teu Deliću, Tomažu Miklavčiču (Društvo za raziskovanje jam Ljubljana), Klavdiji Potočnik in Patriciji Ostir (Koroško šaleški jamarski klub Speleos - Siga Velenje), Petru Jeramu (DRP Škofja Loka) in Merlinu Hampu. Hvala tudi Anamariji Jere, Tini Jazbec, Jani Laganis, Tjaši Trček in Leji Piko (ZRSVN) za spremljavo pri svetovalnih pregledih ter Samu Šturmu (Park Škocjanske jame) za sporočena opažanja netopirjev.

PRIPOROČEN NAČIN CITIRANJA

Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, 2026. *Monitoring populacij izbranih vrst netopirjev v letih 2024, 2025 in 2026. Tretje delno poročilo - zima 2025/2026.* Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 49 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za naravne vire in prostor RS, Ljubljana].

Del poročila v digitalni obliki so poročilo v docx in pdf obliki, podatkovna zbirka v accdb obliki ter sloj pregledanih mest v gpkg obliki.

KAZALO

KAZALO	3
KAZALO SLIK	8
KAZALO TABEL	8
POVZETEK	9
ABSTRACT	9
1. UVOD	10
2. REZULTATI POPISA CILJNIH VRST NETOPIRJEV V ZIMI 2025/2026	11
2.1 Rezultati pregledov za monitoring predvidenih prezimovališč in dodatnih potencialnih prezimovališč	11
2.1.1 Rezultati monitoringa prezimovališč ciljnih vrst netopirjev.....	11
2.2 Podatki zbrani z monitoringom razširjenosti v zimi 2025/2026	13
2.3 Dodatni sporočeni podatki o netopirjih	13
2.4 Popisni protokoli.....	14
2.5 Podatkovna zbirka	14
3. REZULTATI SVETOVALNEGA DELA DO KONCA SREDE MARCA 2026	17
3.1 Pregled opravljenega svetovalnega dela	17
3.1.1 Svetovanja za zagotavljanje varstva zatočišč netopirjev pri obnovi stavb	19
3.1.1.1 Poročilo o svetovanju med obnovo grada Podčetrtek (Natura 2000 Podčetrtek).....	19
3.1.1.2 Poročilo o pregledu poslopij nekdanjega samostana v Kostanjevici na Krki glede prisotnosti netopirjev in priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi.....	22
3.1.1.3 Poročilo o svetovanju pred obnovo cerkve Naše ljube Gospe v Ševnici.....	24
3.1.1.4 Poročilo o svetovanju po, med in po obnovi stavb kulturne dediščine za katere dela delno financira RS Ministrstvo za kulturo	24
3.1.2 Opozorila o novo zabeleženih problemih varstva zatočišč netopirjev.....	29
3.1.2.1 Uničena kotišča netopirjev in priporočila za izboljšanje stanja.....	29
3.1.2.1.1 Poročilo o uničenem kotišču navadnih/ostrouhih netopirjev v cerkvi sv. Ana v Grahovem ob Bači	29
3.1.2.2 Okrnjena kotišča netopirjev in priporočila za izboljšanje stanja	29
3.1.2.3 Možnosti okrnjenja ali uničenja kotišč netopirjev in priporočila za izboljšanje	29
3.1.3 Poročanje o preteklih zabeleženih problemih varstva zatočišč netopirjev.....	29
3.1.3.1 Stanje ponovno uničenega kotišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Ane v Gozdu	29
3.1.3.2 Stanje uničenega kotišča netopirjev v cerkvi Marije v nebesa vzete v Mariji Dobju	29
3.1.3.3 Stanje uničenega kotišča v cerkvi Marijinega vnebovzeta v Črmošnjicah po delno izvedenih ohranitvenih ukrepih.....	29
3.1.3.4 Stanje okrnjenega kotišča malih podkovnjakov v cerkvi Marije vnebovzete v Mariji Reki	29
3.1.3.5 Stanje kotišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju (Natura 2000 Dolenji Suhor)	29

3.1.3.6 Stanje ketišča navadnih netopirjev in malih podkovnjakov v cerkvi sv. Kozme in Damijana v Krki (Natura 2000 Krška jama)	29
3.1.3.7 Stanje ponovno uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Janeza Evangelista v Dobljčah (Natura 2000 Dobljčica)	30
3.1.3.8 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Nikolaja v Podturnu pri Dolenjskih Toplicah (Natura 2000 Kočevsko)	30
3.1.3.9 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov in verjetno ketišča navadnih/ostrouhih netopirje v cerkvi sv. Ane v Grahovem ob Bači	30
3.1.3.10 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Marijinega Imena na Sveti planini po delno izvedenih ohranitvenih ukrepih.....	31
3.1.3.11 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Nikolaja v Šmiklavžu	31
3.1.3.12 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Andreja v Makolah.....	31
3.1.3.13 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Marjete v Gorišnici	31
3.1.3.14 Stanje ponovno vzpostavljenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Lenarta v Mali Ligojni (Natura 2000 Ligojna) po izvedenih ohranitvenih ukrepih.....	31
3.1.3.15 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Klemna v Rodinah (Natura 2000 Rodine) po izvedenih ohranitvenih ukrepih	32
3.1.3.16 Stanje uničenega ketišča velikih podkovnjakov v cerkvi sv. Ane v Leskovcu (Natura 2000 Ajdovska jama) po izvedenih ohranitvenih ukrepih.....	32
3.1.3.17 Stanje ponovno uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Urha na Slančjem vrhu	32
3.1.3.18 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v nekdanji osnovni šoli v Erzeltu	32
3.1.3.19 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v hiši Kodreti 9	32
3.1.3.20 Stanje domnevno uničenega ketišča poznih netopirjev v cerkvi sv. Družine v Selih	32
3.1.3.21 Stanje ponovno močno okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Štefana v Sušici.....	32
3.1.3.22 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Lucije v Kalu po izvedenih ohranitvenih ukrepih.....	32
3.1.3.23 Stanje ponovno okrnjenega ketišče malih podkovnjakov v cerkvi sv. Lamberta v Šentlambertu .	32
3.1.3.24 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Štefana v Zgornjih Kosezah pri Moravčah (Natura 2000 Kandrše - Drtiščica) po delno izvedenih ohranitvenih ukrepih.....	33
3.1.3.25 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Apačah	33
3.1.3.26 Stanje domnevno poslabšanega ohranitvenega stanja zatočišča dolgokrilih netopirjev v jami Belojača (Natura 2000 Boč - Haloze - Donačka gora).....	33
3.1.3.27 Stanje uničenega ketišča vejicatih netopirjev v osnovni šoli Naklo – podružnica Podbrezje, Podbrezje 120 po delno izvedenih ohranitvenih ukrepih.....	33
3.1.3.28 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Mohorja v Moravčah pri Gabrovki	33
3.1.3.29 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Marije Device Lavretanske v Suši (Natura 2000 Ratitovec)	33
3.1.3.30 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Zalem Logu	33
3.1.3.31 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Janeza Nepomuka v Novi Oselici	33
3.1.3.32 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Egidija v Srednji Beli	34
3.1.3.33 Stanje ketišča v cerkvi Device Marije na Pesku, Slake po izvedenih ohranitvenih ukrepih	34
3.1.3.34 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Device Marije vnebovzete v Spodnji Idriji	34
3.1.3.35 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Matere Božje v Dobravi	34
3.1.3.36 Stanje uničenega ketišča v cerkvi presvete Trojice v Potovem vrhu	34

3.1.3.37 Stanje domnevno uničenega ketišča poznih netopirjev v cerkvi sv. Andreja v Mošnjah	34
3.1.3.38 Stanje domnevno uničenega ketišča uhatih netopirjev v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Cirkovcah	34
3.1.3.39 Stanje okrnjenega ketišča velikih podkovnjakov in vejicatih netopirjev v hiši Mestni trg 27 v Metliki (Natura 2000 Metlika)	34
3.1.3.40 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Uršule na Golobinju	34
3.1.3.41 Stanje ogroženega ketišča malih podkovnjakov v Graščini Pri Gradu (Natura 2000 Kočevsko)	35
3.1.3.42 Stanje domnevno okrnjenega ali uničenega ketišča malih podkovnjakov v stari hiši nasproti hiše Sveti Peter 86	35
3.1.3.43 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Egidija v Kočnem ob Ložnici (Natura 2000 Kočno ob Ložnici)	35
3.1.3.44 Stanje okrnjenega ketišča navadnih netopirjev v Rivčji jami (Natura 2000 Krka s pritoki)	35
3.1.3.45 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Križa v Gornjih Dolah	35
3.1.3.46 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Križa v Vinici	35
3.1.3.47 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi Matere Božje v Drtiji	35
3.1.3.48 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Urbana v Grabrovcu po delno izvedenih ukrepih	35
3.1.3.49 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Jurija v Ihanu (Natura 2000 Ihan)	35
3.1.3.50 Stanje ponovno uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Jedrti Nivelske v Sedražu	36
3.1.3.51 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Neže na Lopati	36
3.1.3.52 Stanje močno okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Matere božje v Šinkovem turnu (Natura 2000 Rašica)	36
3.1.3.53 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v gradu Pišece (Natura 2000 Orlica)	36
3.1.3.54 Stanje ketišča malih podkovnjaku v Slivniškem gradu - Dvorec Čreta	36
3.1.3.55 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v Cerkvi sv. Jakoba v Strahomeru (Natura 2000 Krimsko hribovje – Menišija)	36
3.1.3.56 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Ane v Hraščah	36
3.1.3.57 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Jožefa v Hruševici (Natura 2000 Kras)	36
3.1.3.58 Stanje uničenega ketišča netopirjev v cerkvi sv. Antona Puščavnika v Verdu	36
3.1.3.59 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Peter v Dvoru pri Polhovem Gradcu (Natura 2000 Podreber – Dvor)	37
3.1.3.60 Stanje okrnjenega ketišča v cerkvi sv. Martina v Gornjem Rogatcu	37
3.1.3.61 Stanje ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Čemšeniku	37
3.1.3.62 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Štefana v Brezovici	37
3.1.3.63 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Jerneja v Gombišču	37
3.1.3.64 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v Kapeli Marijinega vnebovzetja na Črnem Vrhu ..	37
3.1.3.65 Stanje domnevno okrnjenega ali uničenega ketišča v cerkvi Svetega Marijinega rojstva v Gradišču (Sevno)	37
3.1.3.66 Stanje okrnjenega ketišča v cerkvi sv. Elizabeta v Podrebri pri Polhovem Gradcu	37
3.1.3.67 Stanje močno okrnjenega ketišča v cerkvi Mati dobrega sveta, prosi za nas v Završah (Natura 2000)	37
3.1.3.68 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Štefana v Turjah	38
3.1.3.69 Stanje okrnjenega ketišča v cerkvi sv. Filip in Jakob v Selah	38
3.1.3.70 Stanje okrnjenega ketišča v cerkvi sv. Križ v Planici (Natura 2000)	38
3.1.3.71 Stanje ketišča v cerkvi Marijinega obiskanja na Rožniku (Cankarjev vrh) v Ljubljani	38

3.1.3.72 Stanje okrnjenega ketišča v cerkvi sv. Kancijan v Škocjanu (Domžale).....	38
3.1.3.73 Stanje možno okrnjenega ketišča v cerkvi Marijinega vnebovzeta v Kapelah	38
3.1.3.74 Stanje možno okrnjenega ketišča v cerkvi žalostne Matere božje v Breznici (Natura 2000).....	38
3.1.3.75 Stanje možno okrnjenega ketišča v cerkvi Marijinega rojstva v Homcu.....	38
3.1.3.76 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Miklavža v Miklavžu pri Ormožu.....	38
3.1.3.77 Stanje možno okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v Ankinem hisu.....	38
3.1.3.78 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Nikolaja v Savi.....	39
3.1.3.79 Stanje uničenega ketišča velikih podkovnjakov v hramu pri hiši Velike Žablje 24.....	39
3.1.3.80 Stanje uničenega ketišča vejicatih netopirjev v cerkvi sv. Tomaža v Brodeh (Natura 2000 Poljanska Sora Log – Škofje Loka, SI3000237)	39
3.1.3.81 Stanje ponovno močno okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Lurške Matere božje na Polšniku (Natura 2000 Polšnik, SI3000183)	39
3.1.3.82 Stanje ponovno močno okrnjenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Lovrenca v Žalni	39
3.1.3.83 Stanje okrnjenega zatočišča malih podkovnjakov in vejicatih netopirjev v cerkvi sv. Nikolaja v Bregu pri Borovnici.....	39
3.1.3.84 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov cerkvi sv. Lovrenca v Lovrencu na Pohorju (Natura 2000 Pohorje, SI5000006).....	39
3.1.3.85 Stanje uničenega ketišča navadnih in poznih netopirjev v cerkvi sv. Marka v Tihaboju.....	39
3.1.3.86 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Lovrenca v Spodnjih Kosezah	40
3.1.3.87 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Nikolaja v Možjanci.....	40
3.1.4 Dodatna svetovanja	40
3.1.4.1 Poročila skrbnikom jam	40
3.1.4.2 Vojaški objekti na Debelem rtiču.....	40
3.1.4.3 Ostala svetovanja.....	41
4. UGOTOVITVE O STANJU HABITATOV NETOPIRJEV	42
4.1 Podzemni habitati	42
4.2 Pregled uničenih ali okrnjenih zatočišč netopirjev.....	42
5. VIRI IN LITERATURA.....	46
5.1 Poročila monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev (^m).....	46
5.2 Ostali viri.....	47
6. PRILOGE.....	48
Priloga 1: Podatkovna zbirka	48
Priloga 2: Kopije popisnih protokolov oz. popisnih listov.....	48
Priloga 3: Priporočila za varstvo netopirjev med nadaljnjo obnovo gradu Podčetrtek.....	48
Priloga 4: Poročilo pregleda poslopij nekdanjega samostana v Kostanjevici na Krki (EID 1-00265) glede prisotnosti netopirjev in priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi	48
Priloga 5: Priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi kapele sv. Jurija (EID 1-03232) in najdbe netopirjev ter priporočila glede ostalih kapel in cerkve na Svetih gorah.....	48

Priloga 6: Dodatna priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi dvorca Jelšingrad (EID 4632).....	48
Priloga 7: Poročilo o pregledu cerkev sv. Ana v Grahovem ob Bači (EID 1-03665) in sv. Jurija v Kneži (EID 1-03913) glede prisotnosti netopirjev in priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi	48
Priloga 8: Poročilo pregleda dela poslopij Kartuzije Pleterje (EID 1-0058, 1-02844) glede prisotnosti netopirjev in priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi	49
Priloga 9: Poročila skrbnikom jam.....	49

KAZALO SLIK

Slika 1: Pregledana mesta monitoringa prezimovališč netopirjev v zimi 2025/2026.	12
Slika 2: Logična struktura podatkovne zbirke.	16

KAZALO TABEL

Tabela 1: Pregledana mesta monitoringa prezimovališč netopirjev v zimi 2025/2026 in število opaženih (pričakovanih in nepričakovanih vrst) ter pričakovanih ciljnih vrst v posameznem zatočišču.....	12
Tabela 2: Mesto monitoringa razširjenosti netopirjev v zimi 2025/2026.....	13
Tabela 3: Svetovanja od srede oktobra 2025 do srede marca 2026.	18
Tabela 4: Pregled izvedenih pregledov stavb, kjer bi lahko državno sofinancirane obnove v letih 2025–2026 imele vpliv na netopirje in njihove življenjske prostore, glede na območne enote ZRSVN.....	25
Tabela 5: Pregled stavb, kjer bi lahko državno sofinancirane obnove v letih 2025–2026 imele vpliv na netopirje in njihove življenjske prostore.....	25
Tabela 6: Izbrana uničena ali okrnjena kotišča netopirjev (obdobje 2006–2026) ali kotišča, kjer obstaja možnost uničenja oz. okrnjenja in napredek pri odpravljanju problemov do srede marca 2026.	42

POVZETEK

- 1) V zimi 2025/2026 smo opravili 16 pregledov podzemnih zatočišč netopirjev, predlaganih za monitoring in s tem 114 % izpolnili zahteve projektne naloge, vendar je to le približno 27 % predlaganih letnih mest zimskega monitoringa. Našli smo sicer vse ciljne vrste netopirjev, vendar obseg naloge ni omogočal preverjanja vseh zimskih mest monitoringa; tudi tistih od nekaterih redkejših vrst in mest, kjer zimsko štetje ni bilo opravljeno že več kot 5 let.
- 2) Pripravili smo podatkovno zbirko, ki vsebuje nekaj več kot 80 podatkov.
- 3) Dopolnjevali in popravljali smo popisne protokole za spremljanje stanja v prezimovališčih netopirjev.
- 4) Z nasveti in terenskimi pregledi smo sodelovali pri zagotavljanju ohranitve ali izboljšanju stanja zatočišč netopirjev in pri nekaterih drugih vprašanjih o netopirjih pri nas.
- 5) Podajamo nekatera opažanja o stanju jamskih in ostalih življenjskih prostorov netopirjev.

ABSTRACT

1) In the winter of 2025/26, we inspected 16 underground bat roosts that were proposed for monitoring. This fulfilled 114% of the project task requirements, but only 27% of the proposed annual winter monitoring sites. Although we found all target bat species, the scope of the task did not allow us to check all winter monitoring sites, including those of some rarer species and sites where winter counts had not been conducted for more than five years.

2) We have compiled a database containing just over 80 data.

3) We have been updating and revising the census protocols for monitoring the status of hibernating bat roosts.

4) We have been involved in providing advice and field inspections to ensure that bat roosts are maintained or improved and in some other bat issues in our country.

5) We make some observations on the condition of cave and other bat habitats.

1. UVOD

V tem poročilu predstavljamo rezultate monitoringa netopirjev v zimi 2025/2026. Podajamo samo rezultate terenskih pregledov, analizo populacijskih trendov za vrste pa bomo v skladu s projektno nalogo predstavili v končnem poročilu. Pripravili smo kratek pregled opaženih dogajanj v povezavi s pregledanimi jamami. Nadalje poročamo o trenutnem stanju zatočišč z zabeleženimi problemi v preteklosti.

2. REZULTATI POPISA CILJNIH VRST NETOPIRJEV V ZIMI 2025/2026

2.1 Rezultati pregledov za monitoring predvidenih prezimovališč in dodatnih potencialnih prezimovališč

2.1.1 Rezultati monitoringa prezimovališč ciljnih vrst netopirjev

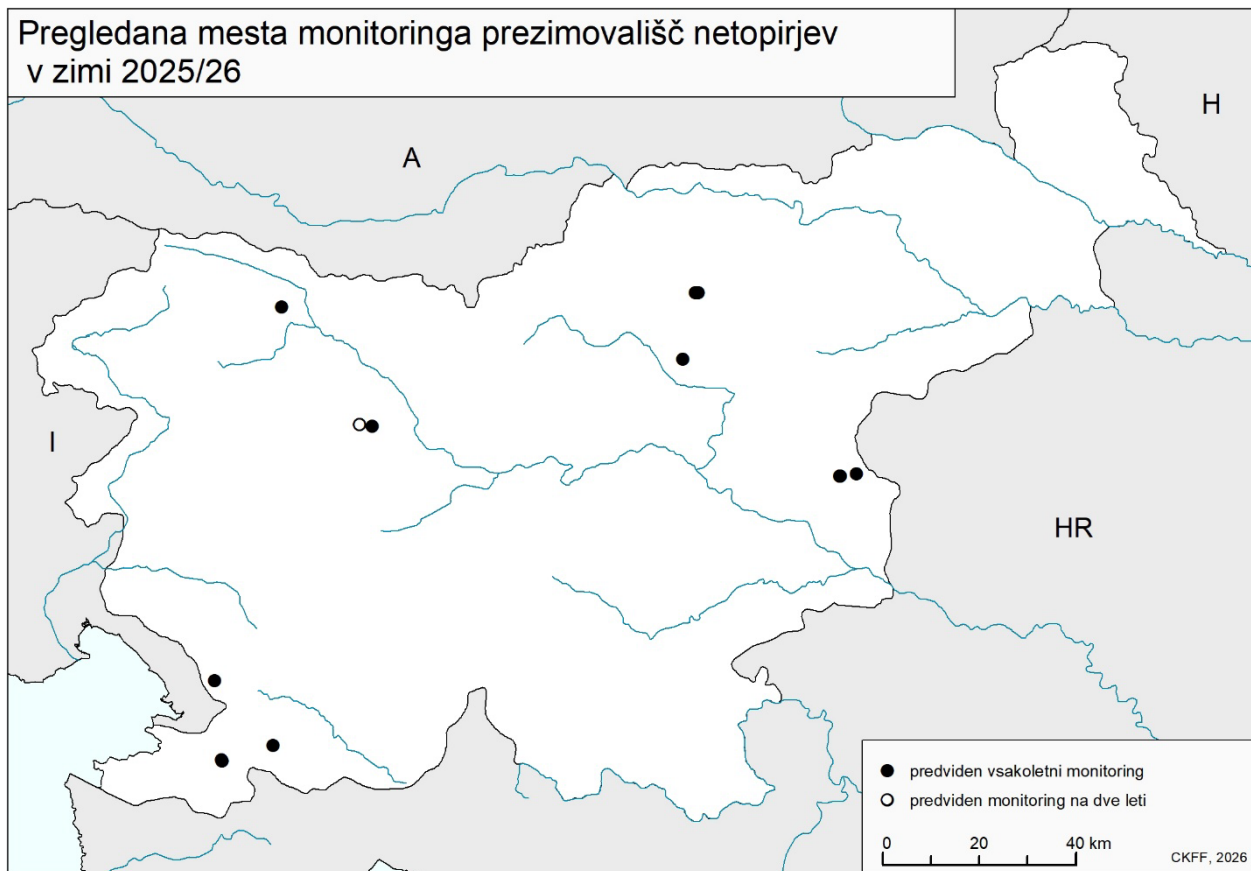
Projektna naloga predpisuje pregled 14 prezimovališč netopirjev na zimo s poudarkom na jamah, ki so prezimovališča velikega podkovnjaka (*Rhinolophus ferrumequinum*) in jamah z majhnim številom podatkov. To je približno 27 % mest monitoringa, ki so jih na zimo predlagali Presetnik in sod. (m2023b).

Izvajalci projekta smo v zimi 2025/2026 opravili 16 pregledov podzemnih zatočišč netopirjev, predlaganih za monitoring (114 % izvedba projektne naloge). Skušali smo preveriti vsaj nekatera večja prezimovališča velikega podkovnjaka in nekatera mesta monitoringa, ki niso bila pregledana z državnim monitoringom že daljši čas (tudi med 5 in 9 let). Vendar nam obseg naloge ni dovoljeval, da bi pregledali vsa večja zatočišča velikih podkovnjakov, pa tudi južnih podkovnjakov in dolgokrilih netopirjev, kot vrst z manjšim številom znanih prezimovališč pri nas. Zaradi finančnih omejitev tudi nismo mogli preveriti vseh jam, v katerih zimsko štetje ni bilo opravljeno več kot pet let.

Skupno smo zbrali nekaj čez 80 podatkov, pretežno o netopirjih, s 16 mest monitoringa prezimovališč netopirjev (slika 1, tabela 1, Priloga 1). Tabela 1 podaja seznam pregledanih mest monitoringa.

Rezultati so dokaj izpolnili pričakovanja (tabela 1). Do razlik v številu opaženih in pričakovanih vrst oz. taksonov netopirjev je prišlo večkrat zaradi odsotnosti nekaterih redko prisotnih vrst netopirjev, verjetno pa je na manjša števila netopirjev v nekaterih jamah lahko vplivalo tudi zelo toplo obdobje decembra in delno tudi v januarju.

Večletni trend števila opaženih živali posamezne vrste bo predstavljen v končnem poročilu.

Slika 1: Pregledana mesta monitoringa prezimovališč netopirjev v zimi 2025/2026.

Tabela 1: Pregledana mesta monitoringa prezimovališč netopirjev v zimi 2025/2026 in število opaženih (pričakovanih in nepričakovanih vrst) ter pričakovanih ciljnih vrst v posameznem zatočišču.

(I. – mesta vsakoletnega monitoringa, II. – mesta monitoringa na dve leti)

Številka pop. protok.	Mesto spremljanja stanja	Pogostost pregledov	Št. opaženih pričakovanih (nepričakovanih) vrst / št. pričakovanih ciljnih vrst
12838	Jama: Kevderca na Lubniku (JK00003)	II.	3/5
12840	Jama: Marijino brezno (JK00006)	I.	4/5
12861	Jama: Huda luknja pri Gornjem Doliču (JK00413)	I.	6(+2)/6
12875	Jama: Pekel pri Zalogu (JK00553)	I.	2/3
12880	Jama: Dimnice (JK00736)	I.	4/5
14188	Jama: Lipiška jama (JK00311)	I.	1/1
15260	Jama: Lubniška jama (JK00004)	II.	1/3
20750	Jama: Šimnova jama (JK00548) - Gorjanska jama	I.	2(+1)/2
22465	Jama: Jama nad požiralnikom Ponikve (JK00522) - Lisičnica	I.	1/3
22758	Jama: Pistišekova povšna (JK00516) - Pustišekova luknja	I.	2/2
23550	Jama: Jama 3 pri Kozjem (JK01381) - Jama na Klančeki	I.	1/1
23551	Jama: Krofelnova jama (JK03586) - Jama 2 pri Kozjem	I.	2/2
23707	Jama: Ladrice (JK03754) - Golobja jama, Č-10	I.	2/2

Številka pop. protok.	Mesto spremljanja stanja	Pogostost pregledov	Št. opaženih pričakovanih (nepričakovanih) vrst / št. pričakovanih ciljnih vrst
23708	Jama: Jama pod Krogom (JK03756) - Č-6	I.	2/2
24211	Jama: Smrdeča jama (JK03749) - Č-8	I.	0/1
32745	Jama: Jama 1 pri Kozjem (JK01373)	I.	0(+1)/1

2.2 Podatki zbrani z monitoringom razširjenosti v zimi 2025/2026

Projektna naloga predpisuje tri terenske dneve na leto za t. i. monitoring razširjenosti – ciljne raziskave, usmerjene na določena območja oz. vrste, pri katerih se išče nova najdišča ali preverja zgodovinska. Pozimi 2025/2026 smo pregledali turistični del rudnika Sitarjevec (tabela 2) z namenom morebitne določitve prvega mesta zimskega spremljanja stanja netopirjev v Zasavju. Nekaj malih podkovnjakov smo res našli. Zaključujemo, da je rudnik Sitarjevec (turistični del) glede dostopnosti in enostavnosti pregleda zelo primeren za vključitev v sistem zimskega monitoringa. Pri tem bi bilo smiselno hkrati vsaj dvakrat preveriti Alma rov, da se ugotovi, kolikšen delež netopirjev prezimuje v turističnem in kolikšen v omenjenem rovu. Ob tem dodajamo še priporočilo, da se v zimskem času ne prižiga luči na vrhu Glavnega vpadnika, ker osvetljuje ravno strop vpadnika, kjer smo zaznali največ prezimujočih netopirjev. Osvetlitve stopnic niso problematične.

Tabela 2: Mesto monitoringa razširjenosti netopirjev v zimi 2025/2026.

Št. pregledov: 1 – novo zatočišče/prezimovališče netopirjev; 2 – v preteklosti že pregledano zatočišče/prezimovališče; Prisotnost netopirjev: »+« – netopirji oz. njihovi znaki prisotni, »-« – ni bilo vidnih znakov prisotnosti netopirjev, ? – v jamo zaradi vhodne ožine nismo mogli.

Št. pop. protok.	Mesto spremljanja stanja	Št. pregledov	Prisotnost netopirjev
31959	Opuščeni rudnik Sitarjevec	1	+

2.3 Dodatni sporočeni podatki o netopirjih

G. Samo Šturm (Park Škocjanske jame) nam je posredoval fotografije skupin dolgokrilih netopirjev iz Hankejevega kanala.

2.4 Popisni protokoli

Pri terenskem delu smo izpolnjevali zadnjo verzijo obstoječih popisnih protokolov iz leta 2023 (Presetnik in sod. ^m2023b). Vsi izpolnjeni terenski popisni protokoli so preslikani (skenirani) in v pdf obliki priloženi k temu poročilu (Priloga 2). Poimenovanje pdf datotek je naslednje: številki popisnega protokola (npr. 33464) sledi okrajšava sezone pregleda/transekta/mreženja/razširjenostnega monitoringa (npr. »26« za popis opravljen pozimi 2025/26), temu sledi črka »n«, ki pomeni narejeno. Tej črki »n« torej lahko sledijo črke:

- - »m«, za izpolnjen popisni protokol za mreženje,
- - »n«, za nepregledano mesto, da zabeležimo vzrok, zakaj mesta nismo mogli pregledati,
- - »p«, za izpolnjen popisni protokol za pregled poletnega zatočišča (tako za jame kot stavbe),
- - »r«, če gre za popisni list za monitoring razširjenosti s katerokoli metodo,
- - »s«, če gre za popisni list za pregled v sklopu svetovanja,
- - »t«, za izpolnjen popisni protokol za transektni popis z ročnim ultrazvočnim detektorjem,
- - »z«, za izpolnjen popisni protokol za pregled zimskega zatočišča (tako za jame kot stavbe).

Če je bil pregled na istem mestu v isti sezoni opravljen večkrat, se na koncu zaporedno dodaja črke a, b, c, itn. Vsak del imena datoteke povezujejo podčrtaji (npr.: 13020_25_np_a, 13020_25_np_b, 22758_25_nm, 37839_25_nt, 37839_25_nr, 37839_25_ns).

Posodobljene in na novo oblikovane popisne protokole bomo oddali skupaj s končnim poročilom.

2.5 Podatkovna zbirka

Za oblikovno osnovo smo uporabili zbirko podatkov, ki je bila pripravljena v nalogi *Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev* (Presetnik in sod. ^m2007, ^m2023, ^m2024), kjer je predstavljena tudi logična struktura podatkovne zbirke.

Ocena o zanesljivosti oz. verodostojnosti podatka je vsebovana v sami taksonomski uvrstitvi v podatkovno zbirko. Imeli smo tudi možnost izbire med taksoni, ki so združevali vrste dvojčice oz. širše skupine vrst, rodove ali družine. V podatkovno zbirko smo vnašali vse podatke o prisotnosti netopirjev, tudi v primerih, ko taksonomske pripadnosti ni bilo mogoče opredeliti natančneje, kot na nivoju reda (npr. prisotnost netopirjev, razvidna iz gvana).

Kot primarni podatek šteje opažanje ene vrste na enem mestu/najdišču (lokaliteti) v enem dnevu.

Za lažjo interpretacijo je za vsak takson na posameznem najdišču praviloma navedeno število netopirjev in raba prostora. Kjer ob podatku za mesto pregleda ni podatka o vrsti živali, to pomeni, da na tem mestu ni bilo opaženih ne netopirjev in tudi ne drugih živali. Kjer ob opaženi vrsti netopirja ni števila živali, pomeni, da so bili najdeni le kadavri ali kostni ostanki netopirjev.

Število netopirjev smo uvrstili v kategorije:

- osebek (unisex): pri opazovanju netopirjev od daleč, spol in starost nista določena, pri posnetkih avtomatičnih ultrazvočnih detektorjev število pomeni število zaznanih mimoletov;
- adult/subad/juv (odrasel, nezrel, mladič): če je opazovanje omogočalo razlikovanje med odraslimi, živalmi, ki se še niso razmnoževale (npr. lanskoletni mladiči) in mladiči;
- samica/samec: če je opazovanje omogočalo razlikovanje med spoloma; lahko v kombinaciji s starostjo;
- samica z mladičem: število samic, ki so imele pri sebi mladiča; skupno število mladičev smo vpisovali v kategorijo juv;
- kadavri: bolj ali manj sveža trupla;
- kosti: kostni ostanki netopirjev;
- iztrebki: kadar je pri taksonu »Chiroptera« izpolnjeno to okence, to pomeni, da smo prisotnost netopirjev lahko ocenili le po prisotnosti netopirskega gvana (obravnavali smo tri velikostne kategorije posameznih iztrebkov (1 – majhni iztrebki, 2 – srednji iztrebki, 3 – veliki iztrebki) ter tri količinske razrede (npr. 1 – malo majhnih iztrebkov, 11 – srednje veliko majhnih iztrebkov, 111 – veliko majhnih iztrebkov); kadar je bilo to potrebno, smo navedli tudi kombinacijo teh kategorij (npr. 113 – pomeni, da smo videli srednje veliko majhnih iztrebkov in malo velikih iztrebkov).

Raba prostora opredeljuje funkcijo habitata v življenjskem ciklu netopirja. Možne kombinacije izbire so bile:

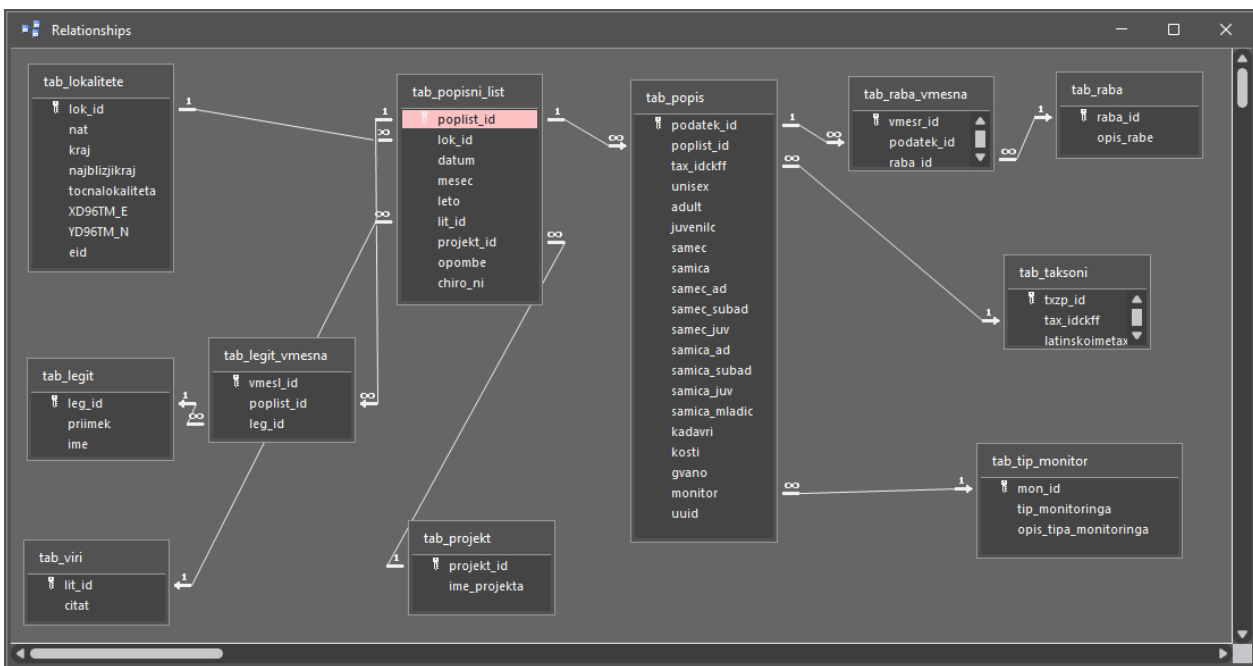
- zatočišče: v to kategorijo smo uvrstili vsa opažanja posamičnih netopirjev prek poletne sezone (definirano za čas od 1. marca do 1. oktobra); sem smo uvrstili tudi navedbe, v katerih ni bilo izrecno jasno, kakšno funkcijo je imelo posamezno zatočišče za netopirje;
- kotišče: prostor, v katerem se zbirajo breje in doječe samice netopirjev (t. i. porodniška skupina) ter mladiči;
- prezimovališče: prostor, kjer se netopirji zadržujejo prek zime (pri opredeljevanju smo se zanesli na oceno stanja, kot ga je opredelil popisovalec; če takšne ocene ni bilo (npr. literaturni viri), smo sezono opredelili kot čas med 1. oktobrom in 1. marcem);
- parišče: prostor, kjer so bili opaženi netopirji med parjenjem oz. so bili slišani svatbeni klici;
- prehranjevališče: prostor, kjer smo videli netopirje loviti plen oz. smo slišali njihove prehranjevalne bzze;
- letalna pot/izletavališče: netopirje smo videli samo na preletu oz. nismo zaznali poizkusov prehranjevanja ali pa smo netopirje videli izletavati ali priletavati v njihova zatočišča;
- drugo/neznano: ostale možnosti oz. neznano.

Opis tipa monitoringa opredeljuje metodo monitoringa izbranih mest netopirjev in zabeležke o ostalih virih informacij (tip je opredeljen za posamezen podatek):

- 1 - pregledi izbranih prezimovališč [zimski monitoring];
- 2 - pregledi izbranih poletnih zatočišč [poletni monitoring];
- 3 - popisi izbranih transektov z ročnimi ultrazvočnimi detektorji [detektorski monitoring];
- 4 - popisi izbranih mest z uporabo mrež [mreženje];

- 5 - popisi za monitoring razširjenosti vsebujejo različne metode, sem so uvrščena tudi opazovanja netopirjev, ki se jih mimogrede zbere pri tipih monitoringa 1–4 [razširjenostni monitoring];
- 6 - zbiranje podatkov ob terenskih svetovanjih [svetovanje];
- 7 - zbiranje ostalih podatkov, glede na obvestila različnih opazovalcev (npr. opažanja delavcev naravovarstvenih ustanov) [ostala obvestila];
- 8 - popisi izbranih točk ob mestih mreženj z avtomatskimi ultrazvočnimi detektorji [AUD (mreženja)];
- 0 ali prazna celica - podatki o ostalih vrstah (ne netopirskih), zbranih pri izvajanju različnih metod in le izjemoma podatki, ki niso primerni za populacijski monitoring [NI monitoring].

V podatkovni zbirki je razvidno, v katerem projektu oz. iz katerega vira so bili zbrani posamezni podatki.

Slika 2: Logična struktura podatkovne zbirke.

3. REZULTATI SVETOVALNEGA DELA DO KONCA SREDE MARCA 2026

3.1 Pregled opravljenega svetovalnega dela

V projektni nalogi je predvidenih 36 svetovalnih dni (polovico od teh na terenu). Od novembra 2025 do srede marca 2026 smo opravili 7,5 terenskih dni in 3 kabinetne dni. Skupaj smo tako do sedaj porabili 12 terenskih in 11 kabinetnih dni.

Večina terenskega dela je bila usmerjena v preglede stavb kulturne dediščine, ki so za obnove v letih 2025 in 2026 prejele sofinanciranje Republike Slovenije, saj je bila večina še nepreverjenih za prisotnost netopirjev (več o tem v poglavju 3.1.1.). Ostalo kabinetno delo pa je obsegalo predvsem pisanje priporočil za izboljšanje ali ohranitev stanja različnih habitatov netopirjev in odgovarjanje na krajša vprašanja v povezavi z varstvom netopirjev, ki so nam jih zastavili delavci ZRSVN (vseh teh v tem poročilu podrobno ne navajamo), ter poročila o stanju netopirjev skrbnikom jam ali rudnikov, ki so za to izrazili željo.

V nadaljnjih podpoglavjih poročamo:

- o stanju kotešč, kjer smo vsaj delno sodelovali pri obnovi v preteklih letih oz. kjer smo svetovali, kako naj se izvedejo ohranitveni ukrepi pri predvideni obnovi,
- o novo odkritih problemih,
- o napredku pri odpravljanju problemov ohranjanja različnih habitatov netopirjev, na katere smo opozorili v predhodnih poročilih (npr. Presetnik in sod. ^m2007-2025b) ter
- o dodatnih svetovanjih.

Tabela 3: Svetovanja od srede oktobra 2025 do srede marca 2026.

Natura 2000 – kotišče je v območju Natura 2000.

Št. pop. protok.	Mesto	Namen
Svetovanja za zagotavljanje varstva zatočišč netopirjev pri obnovi stavb		
91168	Cerkev sveta Jedrt, Slavinje	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
56324	Cerkev sveti Nikolaj, Palčje	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
51984	Dvorec Zgornja Polskava	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
90108	Starološki grad (Strahlov grad)	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91571	Gospodarsko poslopje Starološkega grada	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
81436	Cerkev sveti Jernej (Stara cerkev), Ljubljana	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
80409	Dvorec Jelšingrad, Jelšah	Šmarje pri Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91722	Kapela sveti Martin, Zagaj	Svete Gore, Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91723	Kapela sveti Jurij, Zagaj	Svete Gore, Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91724	Kapela sveti Sebastjan, Zagaj	Svete Gore, Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91725	Kapela Lurške Matere božje, Zagaj	Svete Gore, Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
23542	Cerkev Matere božje, Zagaj	Svete Gore, Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91731	Grad Velenje, Ljubljanska cesta 54	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91732	Hiša (stara) Brezje 55 (Kovačeva hiša)	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91736	Senik SV od hiše Adlešičih 4	Pobrežje pri Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91734	Cistercijanski samostan Kostanjevica, Grajska cesta 45	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
24004	Kartuzija Pletarje, Drča 1	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91735	Mlin in žaga pri hiši Adlešičih 4	Pobrežje pri Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
33907	Cerkev sveta Ana, Grahovo ob Bači	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
33905	Cerkev sveti Jurij, Kneža	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91635	Vojaški opazovalni stolp Debelem rtiču	na Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91636	Topniški položaj 125 m Z od opazovalnega stolpa na Debelem rtiču	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91637	Topniški položaj 125 m JZ od opazovalnega stolpa na Debelem rtiču	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
91638	Bunker v ostanku gozda 100 m V od opazovalnega stolpa na Debelem rtiču	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
48046	Grad Podčetrtek, Cesta na grad 37	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi (Natura 2000)
27548	Cerkev Naše ljube Gospe, Ševnica	Svetovanje o ukrepih za ohranitev kotišča med in po obnovi
Opozorila o novo zabeleženih problemih varstva zatočišč netopirjev		
33907	Cerkev sveta Ana, Grahovo ob Bači	Opozorilo o okrnjenju/uničenju kotišča navadnih netopirjev
Poročanje o preteklih zabeleženih problemih varstva zatočišč netopirjev		
33907	Cerkev sveta Ana, Grahovo ob Bači	Preverjanje stanja kotišča netopirjev
Dodatna svetovanja		
/	Slovenija	Sestanek z MNVP glede zatočišč netopirjev kot struktur zavarovanih živali
/	Več mest po vsej Sloveniji	Poročila skrbnikom jam ali rudnikov
/	Več mest po vsej Sloveniji	Krajši nasveti delavcem ZRSVN

3.1.1 Svetovanja za zagotavljanje varstva zatočišč netopirjev pri obnovi stavb

3.1.1.1 Poročilo o svetovanju med obnovo grada Podčetrtek (Natura 2000 Podčetrtek)

Na nas se je obrnili g. Peter Misja (župan Občine Podčetrtek) glede terenskega ogleda in nadaljnjih nasvetov za ohranjanje zatočišč netopirjev v Gradu Podčetrtek, pri nadaljnji obnovi in z namenom umestitve prostora za predstavitev netopirjev. Dne 21. 1. 2026 smo ponovno pregledali pritličje (Priloga 1) in kleti pod SZ stolpom, kar je bil sploh prvi pravi zimski pregled prostorov grada. V dveh sobah severnega trakta (V od SZ stolpa) smo za odstopljenimi deli ometa našli tri živali iz roda malih netopirjev (*Pipistrellus*), dve živali iz roda uhatih netopirjev (*Plecotus*) in enega poznega netopirja (*Eptesicus serotinus*), vse do sedaj nezabeležene vrste netopirjev na gradu. Zaradi prezimovanja teh netopirjev se prostori ne smejo zapirati do pozne pomladi (maj). V kletih SZ stolpa smo videli prezimovati osem velikih in tri male podkovnjake. Vsa okna v kleti so bila zastekljena in netopirji so lahko vanjo prišli le preko stopnišča. Vzpostaviti je treba novo preletnico, preden se prehod na stopnišče zapre z namenom vzpostavitve sobe za predstavitev netopirjev.

Na gradu so potekala obnovitvena dela levo od vhodnih vrat – prostori za sanitarije in kuhinja/pokuševalnica. Izdelala se bodo tudi vsa vrata, ki vodijo iz notranjega dvorišča v ostale dele pritličja (zato ne bodo več potrebne dodatne pregrade, med sobami v pritličju). G. Boštjan Misja in g. Gojko Lončarič sta nam pokazala dve možnosti ureditve prostora za predstavitev netopirjev: i) *soba pri črni kuhinji ob JV stolpu* in ii) *prostor ob stopnišču v kleti JZ stolpa*.

Že ob terenskem ogledu smo ugotovili, da *soba pri črni kuhinji ob JV stolpu* ni moč nameniti obiskovalcem, temveč se jo mora v celoti nameniti netopirjem, kar je že bila usmeritev preteklih priporočil (zadnje 24. 8. 2023). Soba se lahko obnovi (npr. peč) in pospravi različne gradbene in ostale odpadke. Prav tako se lahko očistijo tla *črne kuhinje* in njenega *predprostora*. Sten in stropa črne kuhinje naj se ne obnavlja, barva ali kako drugače posega vanje. Za oba prostora smo predlagali, da se zaradi lažjega odstranjevanja gvana v prihodnje položi paropropustno folijo na tla.

Po terenu in dodatni razjasnitvi namenov občine ter upoštevajoč dejstvo, da je treba netopirjem zagotoviti dovolj prostorov z različnimi mikroklimatskimi razmerami, podali spodnji predlog in opozorili, da je to rešitev potrebno preveriti še z Zavodom RS za varstvo narave in verjetno še z Zavodom za varstvo kulturne dediščine.

Kot trajna zatočišča netopirjev se na gradu namenijo (slika 1):

- v pritličju: *črna kuhinja* in njen *predprostor*, *soba pri črni kuhinji ob JV stolpu*, *ostali sobi med stolpoma*, *soba pri stopnišču v kleti* in *stopnišče v kleti JZ stolpa*,

- v kleti: *klet* in *predklet JZ stolpa*,

- na podstrešju: celotna *podstreha* (ni ovir za namestitve raznih vodov in inštalacij ob predhodnem posvetu).

Pri tem se mora za povezljivost teh prostorov in zagotavljanje miru netopirjev:

- ohraniti obstoječe preletnice v *predprostor črne kuhinje* in v *sobo pri črni kuhinji ob JV stolpu*,

- ohraniti obstoječe preletnice v *sobah med stolpoma* in *sobo pri stopnišču v kleti*,

- ohraniti obstoječe preletnice v *sobi pri stopnišču v kleti* in *stopniščem v kleti*,

- odpreti najbolj J okno (levo od vhoda) v *kleti JZ stolpa* in iz njega odstraniti rešetke (skrbi nas le, da se krilo okna lahko zapre, zato predlagamo, da se ga trajno pritrdi v odprtem položaju in se z notranje strani namesti označevalno ploščico, ki bo stalno opozarjala vzdrževalce na namensko preletnico),

- oddeliti *stopnišče v kleti JZ stolpa* od *prostora namenjenega predstavitvi netopirjem* in primerno zvočno izolirati predstavitveni prostor.

V nadaljevanju podajamo opažanja glede izpolnjevanja predlogov z dne 24. 8. 2023 za trajno varovanje habitata netopirjev. Nekateri od teh so bili podani že v letu 2022 in dopolnjeni leta 2023. Siva barva črk pomeni predhodne navedbe/predloge.

Osnovni predlagani ukrepi (2022):

U1) Za trajno uporabo netopirjev naj se nameni vsaj črna kuhinja, njen predprostor ter soba južno od črne kuhinje (t.i. ožje območje varovanja) ter hkrati letalna pot čez prehod/stopnišče v klet JV stolpa. Prav tako naj se za trajno uporabo netopirjev nameni tudi celotna podstreha.

- 24. 8. 2023: Letalna pot čez prehod/stopnišče v klet JV stolpa je uničena, ker je prehod zazidan.

U2) Nujno naj se odpreta obe okni v kleti v JV stolpa ter ohrani prehod iz sobe J od črne kuhinje (stopnišče) do tega prostora (trenutno zastavljeno z deskami, slika 1).

- 24. 8. 2023: Glej komentar pod U1, in komentar v nadaljevanju pod točkami U8-12.

U3) Vrata, ki vodijo iz sobe pri črni kuhinji v druge prostore pritličja gradu in niso predmet obnove, naj se do nadaljnjega znižajo za 20 cm, da bo netopirjem omogočen prelet, hkrati pa bo s tem zmanjšan vpliv morebitnih obiskovalcev tega dela grada (slika 2).

- 24. 8. 2023: Izvedeno, tako da so bile odstranjene deske s polovice površin vrat.
- 20. 6. 2025 & 21. 1. 2026: Prelet ni bil oviran.

U4) Vrata, ki iz notranjega dvorišča vodijo v predprostor črne kuhinje in so bila tam postavljena z namenom varstva netopirjev, naj se znižajo, tako da bo višina reže vsaj 20 cm.

- 24. 8. 2023: Ni bilo izvedeno. Delno smo ob pregledu 23.8.2023 to poizkusili popraviti z odstranitvijo deske na režo, vendar je tako nastala odprtina še vedno prenizka. Zato ponovno predlagam, da se nova vrata znižajo za približno 5 cm.
- 20. 6. 2025: Nova vrata zadostujejo zahtevam (slika 2a). Skrbi nas le da se lahko loputa zapre, zato predlagam, da se jo trajno privijači v odprtem položaju in da se z notranje strani namesti označevalno ploščico, ki bo stalno opozarjala vzdrževalce, da je zgornji del vrat namensko odprt.

U5) Podstreho naj se od ostalih nižje ležečih prostorov oddeli z vrati ali pregradami, ki bodo ljudem preprečevala vstopo vanje in hkrati blažila hrup ostalih dejavnosti na gradu.

- 24. 8. 2023: Ni bilo izvedeno – vendar so dela še v teku. Zapre se lahko vrata, ki so za/višje od prehoda v podstreho k stolpni uri.
- 20. 6. 2025: Ni bilo sprememb.
- 21. 1. 2026: Nismo preverjali.

U6) Dodatno predlagamo, da se odstrani mreža (vertikalne palice z izjemo sredinske ter vsako drugo horizontalno) v sobi pri črni kuhinji.

- Ni bilo izvedeno. Čaka se na odobritev ZVDKS. Ob pregledu 23. 8. 2023 smo se dogovorili za rahlo drugačen predlog odprtja (predlog U9).
- 20. 6. 2025: Ukrep izveden (slika 2b). Rešetka odstranjena, nameščena nova okna. V zgornji tretjini sta bili krili oken odprti. Skrbi nas le, da se krili oken lahko zapre, zato predlagamo, da se ju trajno pritrdi v odprtem položaju, da ju slučajno ne zapre prepah. Z notranje strani naj se namesti označevalno ploščico, ki bo stalno opozarjala vzdrževalce, da je zgornji del okna namensko odprt.

U7) Ukrepi naj se nujno izvedejo še to leto, da bodo v naslednji sezoni imeli netopirji na razpolago vse običajne visiščne prostore in preletne poti.

24. 8. 2023: Ponavljam predlog.

20. 6. 2025: Ukrep izveden.

Dodatno predlagani ukrepi (24. 8. 2023):

Glede na to, da je bil zaprt prehod iz kleti JV stolpa v sobo J južno od črne kuhinje, ni več smiselno kleti JV stolpa (ki je nadaljevanje konjušnice) namenjati za netopirje, kakor je bilo sicer usklajeno v letu 2022 (dokument »jo_grad podcetrtek_DGD_20220325.pdf«, glej dopis z dne 22. 3. 2022).

G. Misja je predlagal, da se za nadomestitev namenijo ostali pritlični prostori gradu med stolpoma. To bi lahko imelo po mojem mnenju zadovoljiv vpliv. Zato predlagam:

U8) *1. zavarovano območje za netopirje trajno razširi na vse sobe pritličja med obema stolpoma, vključno s pritličjem JZ stolpa.*

21. 1. 2026: Glede na ponoven ogled smo delno spremenili predlog, tako kot je opisano zgoraj (slika 1). Tu ponavljamo zaradi sledljivosti:

- v pritličju: *črna kuhinja* in njen *predprostor, soba pri črni kuhinji ob JV stolpu* in *stopnišče v kleti JZ stolpa*,

- v kleti: *klet* in *predklet JZ stolpa*,

- na podstrešju: celotna *podstreha* (ni ovir za namestitev raznih vodov in inštalacij ob predhodnem posvetu).

U9) *Za nadomestitev preletnih odprtih v kleti JV stolpa, naj se poleg zgornjega dela rešetke v sobi južno od črne kuhinje, odstrani rešetka v pritličnem oknu tik ob JZ stolpu. Ta bo sčasoma lahko nadomestila tudi trenutno glavno preletno odprtino, ki je okno v prvem nadstropju (glej dopis 28.10.2022), torej tik nad omenjenim oknom v pritličju.*

21. 1. 2026: Glede na to, da predlagamo, da se pritlične prostore S od JZ stolpa lahko nameni v druge namene, tam odstranitev rešetke ni več potrebna. Je pa treba:

- odpreti najbolj J okno (levo od vhoda) v *kleti JZ stolpa* in iz njega odstraniti rešetke (slika 1 in 3) (skrbi nas le, da se krilo okna lahko zapre, zato predlagamo, da se ga trajno pritrdi v odprtem položaju in se z notranje strani namesti označevalna ploščica, ki bo stalno opozarjala vzdrževalce na namensko preletnico),

- povezati *predprostor črne kuhinje* in *stopnišče v kleti JZ stolpa* z *letalnim koridorjem* preko »visečega stropa« oz. kako drugače oddeljenega zgornjega dela *prostora za predstavitev netopirjev*,

- oddeliti *stopnišče v kleti JZ stolpa* od *prostora namenjenega predstavitvi netopirjev* in *primerno zvočno izolirati predstavitveni prostor*.

U 10) *Poleg že odgovorjenega temnega dela brez umetne osvetlitve, naj se brez osvetlitve ohranijo tudi deli med JZ stolpom in najbližjim gozdnim robom.*

21. 1. 2026: Nismo preverjali.

U11) *Ponavljam (U1) da naj se za netopirje trajno nameni tudi celotno podstrešje.*

21. 1. 2026: Ponavljamo predlog.

U12) *Prehod iz stopnišča (ki vodi na podstreho) proti stolpni uri mora ostati prehoden. Ostale odprtine, ki vodijo iz podstrehe ven iz grada morajo tudi ostati odprte.*

21. 1. 2026: Nismo preverjali.

Dodatno predlagani ukrepi (28. 2. 2026):

U13) *Odpreti najbolj J okno (levo od vhoda) v kleti JZ stolpa in iz njega odstraniti rešetke (skrbni nas le, da se krilo okna lahko zapre, zato predlagamo, da se ga trajno pritrdi v odprtem položaju in se z notranje strani namesti označevalno ploščico, ki bo stalno opozarjala vzdrževalce na namensko preletnico)*

3. 2. 2026: G. Lončarič je sporočil, da je odprl vsa okna v kleti.

Zgoraj navedeni predlogi so podani po naši najboljši presoji. Vendar ta temelji na podlagi manjšega števila pregledov gradu pred in med obnovo. Večinoma so to bili enkratni poletni pregledi, enkratno opazovanje večernega preletanja netopirjev in eno zgodnje zimsko ter eno pravo zimsko preverjanje stanja. Zato ni jasna situacija v prehodnih obdobjih (morda so netopirji uporabljali ali uporabljajo kletne prostore JZ stolpa v večjem številu) in ne poznamo trenutnih letalnih poti, ki so se vzpostavile zaradi spremenjenih preletnic. Za trajno varstvo netopirjev med in po obnovi priporočamo dodatne preglede, ki bi omogočili odgovore na odprta vprašanja. Vendar opozarjamo, da za to v okviru državnega monitoringa netopirjev nimamo več možnosti.

3.1.1.2 Poročilo o pregledu poslopij nekdanjega samostana v Kostanjevici na Krki glede prisotnosti netopirjev in priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi

Nekatera poslopja nekdanjega samostana v Kostanjevici na Krki (SZ del vključno z zvonikom) se bodo v prihodnjih letih prenavljala tudi z namenom vzpostavitve informativnega centra za bližnja Natura 2000 območja. O prisotnosti netopirjev v teh poslopijih ni pisnih podatkov, zato nas je Zavod RS za varstvo narave prosil za skupen ogled z namenom, da ocenimo morebitno prisotnost netopirjev in podamo priporočila za ohranjanje morebitnih zatočišč netopirjev.

Dne 7. januarja 2026 smo preverili vse dele podstreh in en pritlični prostor (skica v Prilogi 4):

A) JZ krilo – malo malih iztrebkov (največ pod prekajevalnico), raztreseno malo srednje velikih iztrebkov [dostop netopirjev: najverjetneje preko velike odprtine nad stopniščem pri stiku z B]

B) Pritličje – posamezni mali in srednji iztrebki [dostop preko več velikih odprtin]

Podstreha – srednje veliko srednjih iztrebkov [dostop: preko velike odprtine nad stopniščem]

C) Raztreseno malo srednjih iztrebkov, veliko kunjih iztrebkov [dostop: povezano z B]

Č) Zvonik do zvonov in zvonišče – malo srednjih in malih iztrebkov, veliko izbljuvkov lesne sove nad zvoniščem, nekaj manjših kupčkov srednje velikih iztrebkov [dostop: povezano z D in E ter preko drugih velikih odprtin v spodnjih nadstropjih]

D) Podstreha glavne cerkvene ladje – raztreseno srednje veliko srednji iztrebkov, veliko izbljuvkov lesne sove [dostop: povezano s Č in E]

E) Podstreha južne ladje cerkve – malo srednjih iztrebkov; potrjeno izletališče lesne sove [dostop: veliko okroglo okno, ϕ min. 60 cm]

F) Nizek povezovalni hodnik med cerkvijo in vzhodnim krilom – posamezni mali in srednji iztrebki [dostop: povezano z D in G]

G) S in SV krilo – posamični netopirski iztrebki, veliko kunjih iztrebkov [dostop: SZ (pri črki G) več večjih odprtin med zidom in špirovci ostrešja, povezano s H in F]

H) J in JV krilo – posamični netopirski iztrebki [dostop: ni očitnega dostopa, povezano z G]

Ocena pomena delov nekdanjega samostana v Kostanjevici na Krki za netopirje:

V večini podstrešnih prostorov južnega, vzhodnega in severnega krila (deli F, G, H; slika 1) glede

na količino netopirskih iztrebkov ni rednih visišč večjega števila netopirjev.

Več netopirjev se zadržuje na podstrelih vzhodnega krila (deli A, B, C), nekaj pa jih uporablja tudi podstreho cerkve in zvonika (deli Č, D, E).

Najverjetnejši vstopni odprtini za netopirje na podstreho so preko velike odprtine nad stopniščem med A in B delom, okroglo okno na delu E (po moji oceni sicer manj uporabljeno) in po možnosti tudi luknje nad zidom na severu dela G.

Pritlični prostori dela B imajo zanemarljiv pomen za netopirje.

Ocena vpliva obnovitvenih del med gradnjo:

- hrup strojev,
- vznemirjanje zaradi prisotnosti delavcev,
- osvetljevanje notranjih prostorov.

Pričakujemo zanemarljiv vpliv, saj se bodo lahko netopirji premaknili v dele podstreh, kjer dela ne bodo potekala.

Ocena vpliva obnovitvenih del po gradnji:

Trenutno nimamo natančnega načrta del in predvidene uporabe različnih prostorov. Glede na pogovore pa sem lahko izluščil sledeče:

- podstrehe prostora A naj bi se srednjeročno namenil neki dejavnosti,
- podstrehe prostorov B in C naj se ne bi namenilo uporabi za splošno javnost (tam je še infrastruktura za ogrevanje),
- zvonik (Č) vključno z zvoniščem, naj bi bil namenjen razstavi in kot razgledni stolp,
- podstrehe cerkve (D, E) naj se ne bi namenilo uporabi za splošno javnost,
- ostali deli gradu niso predmet načrtovanih del.

Kratkoročno bodo torej netopirji lahko izgubili dostop v zvonik (vključno s prostorom nad zvonovi), srednjeročno pa tudi na podstrehe v poslopju B. Zaradi množice ostalih prostorov, ki jim bodo še ostali na voljo, ocenjujem vpliv kot nebitven.

Priporočila (U – ukrep) za ohranjanje zatočišč netopirjev v poslopih nekdanjega samostana v Kostanjevici na Krki:

U1) s poletnim pregledom (konec meseca junija/začetek julija) ugotoviti vrstno sestavo in število netopirjev ter oceniti ali podstrešni prostori služijo kot kotešče,

U2) v istem času naj se spremlja izletavanje in preveri domneve o bistvenih preletnih odprtinah in svetuje namestitve označb preletnic,

U3) po obnovi naj ostanejo domnevne preletnice (A/B, E, G) odprte,

U4) v konzervatorski/upravljaljskih načrt naj se bistveni del podstreh za netopirje trajno nameni kot zatočišče za netopirje,

U5) podstrehe, ki bodo trajno namenjene za netopirje, naj se izboljša z vzpostavitvijo toplih delov podstrehe pod slemenom (podeska se lahko nekaj prekatov med nosilnimi tramovi ostrešja, 1-2 m pod slemenom),

U6) vse načrtovane posege in dela naj se sproti usklajuje z ZRSVN.

3.1.1.3 Poročilo o svetovanju pred obnovo cerkve Naše ljube Gospe v Ševnici

Ga. Ana Krevelj (ZVKDS OE NM) se je obrnila na ZRSVN za nasvet pri načrtovanju obnove strehe cerkve Naše ljube Gospe v Ševnici. Z e-pismom smo poslali edina popisna lista za stavbo (iz prvega pregleda leta 2003 in zadnjega 2024). Glede na sveže gvano so bili netopirji tam še 2023 (pregled leta 2024 je bil verjetno prezgoden). Zvonik je bil dodobra zamrežen oz. so zastavljene line že od približno leta 2001. Mali podkovernjaki so tako lahko v stavbo prišli le preko lukenj v simsu ali morda preko trikotne luknje pri zakristiji. Zato smo svetovali, da se tu med dvema špirovcema ostrešja pusti odprtino približno 1 m dolgo in 15 cm široko namenjeno preletom netopirjev.

3.1.1.4 Poročilo o svetovanju po, med in po obnovi stavb kulturne dediščine za katere dela delno financira RS Ministrstvo za kulturo

Z ZRSVN smo sodelovali (Presetnik in sod. ^m2025a) pri analizi rezultatov *Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine, ki jih bo v letih 2025–2026 sofinancirala Republika Slovenija* (Ministrstvo za kulturo - MK), ki je pokazala, da so netopirji možni oz. pričakovani v 45 stavbah kulturne dediščine (SKD) od sofinanciranih 72. Teh 45 SKD smo jih opredelili kot možno problematične (tabela 5), čeprav smo netopirje poznali iz še nekaj dodatnih stavb, za katere pa smo ocenili, da dela ne bodo imela vpliva na netopirje. Od tega smo v 4 (9 %) svetovali uskladitev obnove z varstvenimi zahtevami ohranjanja netopirjev in njihovih življenjskih prostorov (zatočišč, kotišč). Za 39 stavb (87 %), smo svetovali pregled saj še niso bile pregledane za prisotnost netopirjev (v celoti ali le posamični del). Za dve stavbi (4 %) smo svetovali, da se razčisti, kakšna bodo dela, saj se samo iz naslova projekta o tem ni dalo sklepati.

Časovnica je bila približno takšna:

- 21. 2. 2025: objava javnega razpisa za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine (rok za prijavo: 21. 3. 2025),
- 28. 7. 2025: objava rezultatov razpisa,
- začetek oktobra 2025: ZRSVN pošlje pregled rezultatov s stališča varstva netopirjev, do sredine oktobra rezultati analize usklajeni z izvajalci monitoringa, glede prednostnih pregledov, in MNVP,
- sredina oktobra 2025: MNVP obvesti MK o možnih problematičnih mestih,
- konec oktobra 2025: MK obvesti upravjalce stavb, kjer bi dela lahko vplivala na netopirje,
- oktober/november 2025: upravjalci se začnejo obračati na ZRSVN glede možnosti pregleda,
- konec oktobra 2025: začnejo se pregledi stavb.

Od tega zaporedja malo odstopa nekaj stavb na območju novogoriške enote, saj nas je že konec oktobra ga. Minka Osojnik (ZVKDS) z e-pismom in fotografijami obvestila o izvedenih/potekajočih delih. Na podlagi tega smo zaključili, da za nekatere od teh stavb prednosti pregled ni več smiseln.

Do srede marca 2026 smo pregledali 17 in drugače razrešili 6 SKD, pri čemer je bila večina pregledov opravljenih tudi s sodelovanjem delavcev ZRSVN, ZVKDS in upravjalcev. Rezultate smo sproti sporočali tudi na MK. Kjer je bilo netopirjev več, smo o tem napisali posebno poročilo (Priloge 4–8, tabela 5), sicer smo deležnike obvestili z e-pismom. Terenski popisni listi so v Prilogi 2c. Skupno smo do sedaj preverili ali obravnavali 51 % možno problematičnih SKD. V prvič pregledanih 13 SKD smo znake netopirjev našli v 8 (61 %), vendar smo ocenili, da gre večinoma le za zatočišča posameznikov. Le dvorec v Kostanjevici in Kartuzija Pletarje gostita nekaj več netopirjev. Za vse pregledane SKD pa smo zaključili da so bila/bodo dela pri obnovah neproblematična.

Tabela 4: Pregled izvedenih pregledov stavb, kjer bi lahko državno sofinancirane obnove v letih 2025–2026 imele vpliv na netopirje in njihove življenjske prostore, glede na območne enote ZRSVN.

Območne enote	Št. stavb	Št. pregledanih	Št. drugače obravnavanih	Skupaj (%)
Celje	7	4	1	5 (71 %)
Kranj	1	1	-	1 (100 %)
Ljubljana	4	3	1	4 (100 %)
Maribor	12	2	-	2 (17 %)
Nova Gorica	15	3	4	7 (47 %)
Novo mesto	4	4	-	4 (100 %)
Piran	0	-	-	-
?	2	-	-	-
	45	17 (38 %)	6 (13 %)	23 (51 %)

Tabela 5: Pregled stavb, kjer bi lahko državno sofinancirane obnove v letih 2025–2026 imele vpliv na netopirje in njihove življenjske prostore.

Naslov projekta	Tip nasveta	Pregled	Netopirji	Opombe o napredku/ zaključki
Neznana lokacija				
Konservatorska restavratorska dela na fasadi	?	/	/	/
Obnova domačije Muha	Svetujemo pregled	/	/	/
ZRSVN OE CE				
Nujna obnova ostrešja na kapeli Svetega Jurija na Svetih gorah nad Sotlo	Svetujemo pregled	17.12.2025	?	Na podstreho nismo mogli, netopirji imajo lahko vstop preko odprtine na stolpiču. Vendar smo v cerkvi Matere božje potrdili verjetno kotišče netopirjev in da so netopirji lahko prisotni tudi na podstrežjih vsaj nekaterih ostalih kapel, se lahko odprtina na stolpiču zapre zaradi preprečevanja škode, ki bi jo lahko povzročil dež in sneg. Podrobnosti v Prilogi 5.
Ojačitev in stabilizacija JZ niza gospodarskega kompleksa na Macesnikovi domačiji	Svetujemo pregled	/	/	ZVKDS OE CE (28.11.2025): priporočilo da si Macesnikovo domačijo ogledamo drugo leto, saj je že zdaj zasnežena in da je dostop vprašljiv.
Prenova stavbnega pohištva na dvorcu Jelšingrad	Prenovo potrebno uskladiti.	17.12.2025	so	Predhodna obnova upoštevala priporočila. Napisali dodatna priporočila za varovanje netopirjev in njihovih življenjskih prostorov v stavbi. Podrobnosti v Prilogi 6.
Grad Lemberg- sanacija severnega palacija, veznega trakta in poligonalnega stolpiča	Svetujemo pregled	/	/	Pregled zaradi bolezni odpadel.
Zamenjava skodel na strehah grajskih stolpov	Svetujemo pregled	6.1.2026	so	Ni problema, le en iztrebek na podstrehi Velenjskega grada. (le e-pismo)
Vzdrževalna dela na objektu Hiša Brezje 55 (EID 1-11901)	Svetujemo pregled	6.1.2026	so	Ni problema. Na podstrehi so bili iztrebki malega podkovnjaka, vendar ocenjujemo da gre za posameznika in ne za porodniško skupino. (e-pismo)

Naslov projekta	Tip nasveta	Pregled	Netopirji	Opombe o napredku/ zaključki
Manjši konservatorski-restavratorski posegi v cerkvi na Sladki Gori	?	info: 1.12.2025	so	ZVKDS OE CE (preko ZRSVN) opisuje dela kot le manjši konservatorsko-restavratorski posegi v notranjosti, zato pregled ni bil potreben. (e-pismo)
ZRSVN OE KR				
Rekonstrukcija in obnova kašče Bohinc - Jurjova kašča	Svetujemo pregled	14.11.2025	niso	Ni problema. Partnerji LIFE-IP pregledali stavbo in nismo našli niti enega iztrebka netopirjev. (e-pismo)
ZRSVN OE LJ				
Obnova strehe stolpa in gospodarskega poslopja Starološkega gradu	Svetujemo pregled	28.11.2025	niso	Ni problema. Ni znakov netopirjev. Pregledali tudi bližnji grad. (e-pismo)
Zamenjava strešne kritine na Stari cerkvi Sv. Jerneja	Svetujemo pregled	4.12.2025	so	Glede na gvano posamični mali podkovnjaki gotovo uporabljajo stavbo kot zatočišče, vendar vsaj trenutno ne za rodniško skupino (ta pa je gotovo na podstrehi cerkve na Rožniku). Dela v poletju 2025 na podstrehi niso povzročila bistvenih vznemirjanj netopirjev in niso uničila zatočišča, saj so preletnice ostale odprte. Podali dodatne nasvete. (e-pismo)
Konservatorsko-restavratorski posegi na objektih Jurčičeve domačije	Prenovo potrebno uskladiti.	Ni bilo pregledano	?	Ni problema. Gre za prenovo še nepregledanega čebelnjaka in Krjavljeve hiše. Menimo da je glavno zatočišče malih podkovnjakov na rojstni hiši (pregled s priporočili 2023), tako da dela ne bodo/niso imela vpliva na dolgoročno ohranjanje netopirjev ali njihovih zatočišč. (e-pismo)
Obnova Levstikovega kozolca v Dolnjih Retjah	Svetujemo pregled	23.1.2026	so	Ni problema. ZRSVN sporočil da so opazili le posamične iztrebke in da rodniška skupina ni verjetna.
ZRSVN OE MB				
Obnova strešne kritine in ostrešja v cerkvi sv. Jederti v Bukovski vasi	Svetujemo pregled	/	/	/
Obnova strehe gospodarskega poslopja kot dela kulturnega spomenika viničarije Mestni Vrh 90	Svetujemo pregled	/	/	/
Obnova Domačije Bunderla	Svetujemo pregled	/	/	/
Prenova kapelice v Bukovju po neurju 2024	Svetujemo pregled	/	/	/
Vila Lukavci	Svetujemo pregled	/	/	/
Marotova domačija, menjava slamnate kritine	Svetujemo pregled	/	/	/
Celovita prenova kulturnega spomenika lokalnega pomena Štatenberg - Domačija Korošec (EID:1-23858)	Svetujemo pregled	/	/	/
Obnova strehe Apače 45	Svetujemo pregled	27.10.2025	niso	Ni problema. Partnerji LIFE-IP pregledali stavbo in niso našli znakov netopirjev.
Cerkev Sveta Trojica v Slovenskih goricah - Popotresna sanacija 1.faza	Svetujemo pregled	/	/	/

Naslov projekta	Tip nasveta	Pregled	Netopirji	Opombe o napredku/ zaključki
Obnova zahodne fasade na dvorcu Zg. Polskava	Svetujemo pregled	13.11.2025	so	Ni problema. Le v pritličju in na stopnišču posamezni iztrebki in mali kupčki srednje velikih netopirjev. Ocenjujemo da stavba ni zelo pomembno zatočišče netopirjev. (e-pismo)
Revitalizacija strehe na Hrgovi domačiji	Svetujemo / pregled	/	/	/
Zamenjava strešne kritine na cerkvi sv. Ane	Svetujemo / pregled	/	/	/
Sanacija in obnova za ohranjanje varovanih sestavin ogroženega državnega spomenika Knežak - Domačija Knežak 103, EŠD 9133	Svetujemo / pregled	/	/	/
ZRSVN OE NG				
Obnova strehe cerkve sv. Nikolaja (vas Golac)	Svetujemo pregled	info: 24.10.2025	?	ZVKDS OE NG: Dela so bila že izvedena. Zaključki: Prednostni pregled zato ni več smiseln glede na predpostavko da so ostale obstoječe odprtine nespremenjene. Vendar priporočamo da se cerkev v prihodnjih letih preveri za prisotnost netopirjev. (e-pismo)
Menjava strešne kritine ter barvanje fasade na Gotski hiši	Svetujemo / pregled	/	/	/
Obnova cerkve Sv. Jedrta na Slavinjah	Svetujemo pregled	3.11.2025	niso	Ni problema. Dela so potekala, vendar ni bilo znakov netopirjev.
Sanacija ostrejša zvonika cerkve sv. Jošta v Trebenčah	Prenovo potrebno uskladiti.	info: 24.10.2025	(so)	ZVKDS OE NG: Dela so že izvedena. Zaključki: Glede na pozno obnovo (odri še 16.10.) netopirji na tem kotišču zaradi obnove niso bili bistveno moteni. Ob predpostavki, da so ostale vse dosedanje preletnice odprte prioritetni pregled ni potreben. Stavba je uvrščena v državni monitoring netopirjev in bo v prihodnjih letih ponovno pregledana. (e-pismo)
Domačija Brezovk 8	Svetujemo / pregled	/	/	/
Župnija Sežana, Sejmiška pot 1, 6210 Sežana	Svetujemo / pregled	/	/	/
Projekt sanacije konstrukcije domačije Šturmajce	Svetujemo / pregled	/	/	/
Obnova strehe ladje in zakristije cerkve sv. Nikolaja v Avberju	Svetujemo pregled	info: 24.10.2025	?	ZVKDS OE NG: obnova strehe v teku. Zaključki: Verjetno ni problema. Stavba od leta 2003 ni bila pregledana za netopirje, takrat pa so bili najdeni le golobi. Vendar priporočamo da se cerkev v prihodnjih letih ponovno preveri za prisotnost netopirjev. (e-pismo)
Obnova dela bakrene strehe prezbiterja na cerkvi sv. Ane na Grahovem ob Bači	Prenovo potrebno uskladiti.	8.1.2026	(so)	Ob pregledu ugotovili še dodatno okrnjenje zatočišča. Podrobnosti v poglavju 3.1.3.9 in Prilogi 7.
Restavriranje zunanjščine kapele Marije Pomočnice v Lokvi	Svetujemo / pregled	/	/	/

Naslov projekta	Tip nasveta	Pregled	Netopirji	Opombe o napredku/ zaključki
Trenta - Cerkev Device Marije Lavretanske	Svetujemo pregled	info: 24.10.2025	?	ZVKDS OE NG: Dela so bolj ali manj že izvedena. V odprtine se ne posega. Menja se lesena kritina z novo leseno. Zaključki: Prednostni pregled zato ni več smiseln glede na predpostavko da so ostale obstoječe odprtine nespremenjene. Vendar priporočamo da se cerkev v prihodnjih letih preveri za prisotnost netopirjev. (e-pismo)
Vzdrževalna dela Grad Prestranek - statična sanacija lesenih stropnih konstrukcij	Svetujemo pregled	/	/	/
Izvedba fasadnega ometa na hiši Dolenja Trebuša 19	Svetujemo pregled	/	/	/
Obnova zvonika cerkve sv. Nikolaja v Palčju	Svetujemo pregled	info: 24.10.2025 pregled: 6.11.2025	niso	ZVKDS OE NG: V letošnjem letu se bo menjalo leseno stopnišče v notranjosti zvonika. Izvajalec bo z deli pričel prihodnji teden. V naslednjem letu je predvidena obnova strehe s sanacijo lesenega ostrešja in menjavo kritine. Zaključki: Ni problema. Zvonik ni bil problematičen, saj so bili občasno le posamezni netopirji na podstrehi. Tam je treba paziti le da se ohrani edina večja možna preletna odprtina, ki je na okroglem oknu na podstrehi nad prezbitერიem, kjer manjka ena četrtna stekla. Ob pregledu na podstrehi zakristije samo en iztrebek. (e-pismo)
Šmarje pri Ajdovščini: obnova streh prezbitერიja, kapele in zakristije.	Ni bilo opredeljeno kot problem.	info: 24.10.2025	(so)	ZVKDS OE NG: Dela so že zaključena. Ladja je bila obnovljena lani - takrat se je naredilo odprtine za netopirje v novi strehi. Zaključki: Ni problema preveriti le uspešnost pionirskega poizkus vzpostavitve špranjastih preletnic na glavni podstrehi. Spodnje strehe verjetno niso problematične kar se tiče netopirjev. Pregled je bil načrtovan v poletju 2025, vendar je bil zaradi ostalih okoliščin prestavljena na leto 2026. (e-pismo)
ZRSVN OE NM				
Statična sanacija severovzhodne stene jugovzhodnega trakta ob častnem dvorišču Kartuzije Pleterje, na nepremičnini: parc. št. 320, k.o. Šentjerneji -EŠD 528	Svetujemo pregled	7.1.2026	so	Ni problema. Dela že izvedena. Ocenjujemo da zaradi obsežnosti podstreh dela niso imela vpliva na netopirje ali ohranjanje njihovega zatočišča. Podrobnosti v Prilogi 8.
Domačija Kuzma - obnova žage v Pobrežju	Svetujemo pregled	7.1.2026	niso	Ni problema. Ni znakov netopirjev. Preverili tudi bližnji senik, kjer smo našli le posamezne iztrebke netopirjev. (e-pismo)
Dvorec Kostanjevica - nujna sanacijska dela	Svetujemo pregled	28.10.2025	so	Ni problema. Partnerji LIFE-IP pregledali stavbo in niso na podstrehi našli le posamezne iztrebke (mala in srednje), sicer več kupčkov gvana v prostorih WC in gvana v kapeli, torej v delih, kjer ni predvidena obnova.
Menjava slamnate kritine na Rangusovi hiši v Muzeju na prostem Zagraški log	Svetujemo pregled	28.10.2025	so	Ni problema. Obnova poteka v pravem času. Partnerji LIFE-IP pregledali stavbo in na podstrehi našli iztrebke malega podkovnjaka, vendar ocenili da gre za posameznika in ne za porodniško skupino.

3.1.2 Opozorila o novo zabeleženih problemih varstva zatočišč netopirjev

3.1.2.1 Uničena ketišča netopirjev in priporočila za izboljšanje stanja

3.1.2.1.1 Poročilo o uničenem ketišču navadnih/ostrouhih netopirjev v cerkvi sv. Ana v Grahovem ob Bači

8. januarja 2026 smo v povezavi z obnovo stavbe (glej poglavje 3.1.1.4) pregledali stavbo in ugotovili verjetno uničenje še ketišča navadnih/ostrouhih netopirjev. Stavbo že od leta 2011 vodimo kot uničeno ketišče malih podkovnjakov, zato o novem problemu poročamo v poglavju 3.1.3.9.

3.1.2.2 Okrnjena ketišča netopirjev in priporočila za izboljšanje stanja

V obdobju poročanja nismo opazili primerov, na katere bi bilo treba opozoriti.

3.1.2.3 Možnosti okrnjenja ali uničenja ketišč netopirjev in priporočila za izboljšanje

V obdobju poročanja nismo opazili primerov, na katere bi bilo treba opozoriti.

3.1.3 Poročanje o preteklih zabeleženih problemih varstva zatočišč netopirjev

3.1.3.1 Stanje ponovno uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Ane v Gozdu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.2 Stanje uničenega ketišča netopirjev v cerkvi Marije v nebesa vzete v Marija Dobju

Novih informacij ni. Stanje je treba spremljati v prihodnje (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.3 Stanje uničenega ketišča v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Črmošnjicah po delno izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2012).

3.1.3.4 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Marije vnebovzete v Mariji Reki

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2011, ^m2015, ^m2022b).

3.1.3.5 Stanje ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Jožefa v Dolnjem Suhorju (Natura 2000 Dolenji Suhor)

Novih informacij ni. Ukrepi za izboljšanje stanja preletnih poti netopirjev ostajajo isti kot v predhodnih poročilih (Presetnik in sod. ^m2019b, ^m2023).

3.1.3.6 Stanje ketišča navadnih netopirjev in malih podkovnjakov v cerkvi sv. Kozme in Damijana v Krki (Natura 2000 Krška jama)

Novih informacij ni. Ukrepi za izboljšanje stanja preletnih poti netopirjev ostajajo isti kot v predhodnih poročilih (Presetnik in sod. ^m2023).

3.1.3.7 Stanje ponovno uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Janeza Evangelista v Dobljčah (Natura 2000 Dobljčica)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015).

3.1.3.8 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Nikolaja v Podturnu pri Dolenjskih Toplicah (Natura 2000 Kočevsko)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.9 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov in verjetno ketišča navadnih/ostrouhih netopirje v cerkvi sv. Ane v Grahovem ob Bači

8. januarja 2026 smo pregledali cerkev, ker je župnija Most na Soči je od Ministrstva za kulturo pridobila del sredstev za obnovo dela bakrene strehe prezbiterija na cerkvi in ob tem ugotovili verjetno uničenje še ketišča navadnih/ostrouhih netopirjev (Priloga 7). Stavba je znano zatočišče netopirjev, v kateri so v preteklosti, do približno leta 2010, na podstrehi ladje imeli zelo številno porodniško skupino mali podkovnjaki (*Rhinolophus hipposideros*), manjša kolonija navadnih/ostrouhih netopirjev (*Myotis myotis/blythii*) pa na podstrehi zvonika pa vsaj do 2024. Ketišče mali podkovnjakov je bilo uničeno z zapiranjem preletnic (edine odprte line v zvoniku) in zamreženjem prehoda med zvonikom in podstreho.

Preverili smo vse dele podstreh in zvonika cerkve sv. Ane in ugotovili:

- na podstrehi ladje je sicer veliko malega gvana, ki pa je zelo staro, in malo velikega gvana, ki je novo, kar kaže da je verjetno eden navadni/ostrouhi netopir uporabljal to mesto.
- na zvoniku pod zvonovi ni gvana,
- na zelo prepisnem zvonišču, so bili le posamezni večji iztrebki,
- v mreži nad zvonovi tri trupla navadnih/ostrouhih netopirjev.

Zaključki: Porodniške skupne malih podkovnjakov cerkvi sv. Ane v Grahovem ob Bači ni več. Verjetno je uničeno tudi ketišče navadnih/ostrouhih netopirjev, saj se je poleti v letu 2024 obnavljala streha zvonika in se je domnevno hkrati namestila tudi plastična mreža nad zvonove. S tem je bilo izgubljeno največje izmed dveh ketišč navadnih/ostrouhih netopirjev v porečju Soče.

Predlogi za ponovno vzpostavitev ketišča malih podkovnjakov in navadnih/ostrouhih netopirjev na cerkvi sv. Ane v Grahovem ob Bači in hkratno zmanjšanje obremenjenosti z netopirskim gvanom (skice v prilogi 7):

- Za poizkus vzpostavitve ponovnega ketišča navadnih/ostrouhih netopirjev:

- U1)** Nemudoma naj se odstrani mrežo nad zvonovi (priloga a), ki preprečuje prelete na podstreho zvonika. To je nujno narediti pred koncem marca, saj se v tem času lahko netopirji že priseljujejo na stavbna zatočišča.
- U2)** Za zmanjševanje onesnaževanja zvonišča z netopirskim gvanom se lahko nad zvonišče na obstoječe horizontalne tramove ostrejša postavi podest c. 4×4 m, ki pa mora imeti vsaj ob dveh robovih po celi dolžini režo približno 0,5 m (slika 1).
- U3)** Za lažje odstranjevanje gvana se lahko podest pregrne s paroprepustno folijo.

- Za poizkus vzpostavitve ponovnega kotišča malih podkovernjakov:

- U4)** V izogib obremenjenosti z gvanom na stopnišču zvonika, naj se vzpostavi nova preletnica na podstreho kot prikazuje spodnja slika. To vključuje odstranitev desk do tramov pod streho tik ob zvoniku, v približni dolžini 1 m in širini 20 cm.
- U5)** Novo ustvarjena odprtina naj se ne osvetljuje.
- U6)** Celice mreže na vratih med podstreho in zvonikom so nevarne saj se vanje lahko netopirji zapletajo, zato naj se vrata s strani podstrehe prekrije s tkanino podobno mreži proti komarjem. Še bolje pa naj se mrežo zmenjena z drobnejšo (celice < 5×5 mm).
- U7)** Za hitrejšo ponovno naselitev naj se odpre vsaj eno lino v spodnjem nadstropju zvonika in vrata med zvonikom ter podstreho (slika 2 plave puščice). Ko bodo mali podkovernjaki prisotni, se lahko pod nadzorom strokovnjaka za netopirje poizkuša začasno zapreti line v zvoniku, zato, da se netopirje spodbudi uporabljati novo ustvarjene line na robu strehe prezbiterja.
- U8)** Za dolgotrajno označenje preletenih odprtin, naj se namestijo 3-4 oznake na zvonišču in 1 oznaka preletnic na podstrehi.

Predlagani tehnični ukrepi so v planu izvedbe v projektu LIFE-IP.

3.1.3.10 Stanje okrnjenega kotišča malih podkovernjakov v cerkvi Marijinega Imena na Sveti planini po delno izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2011, ^m2015, ^m2020b, ^m2022b).

3.1.3.11 Stanje okrnjenega kotišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Nikolaja v Šmiklavžu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2011, ^m2015, ^m2020b).

3.1.3.12 Stanje uničenega kotišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Andreja v Makolah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2007, ^m2010, ^m2020b).

3.1.3.13 Stanje uničenega kotišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Marjete v Gorišnici

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2008, ^m2009b).

3.1.3.14 Stanje ponovno vzpostavljenega kotišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Lenarta v Mali Ligojni (Natura 2000 Ligojna) po izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b, ^m2018).

3.1.3.15 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Klemna v Rodinah (Natura 2000 Rodine) po izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b).

3.1.3.16 Stanje uničenega ketišča velikih podkovnjakov v cerkvi sv. Ane v Leskovcu (Natura 2000 Ajdovska jama) po izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.17 Stanje ponovno uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Urha na Slančjem vrhu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b).

3.1.3.18 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v nekdanji osnovni šoli v Erzelju

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2014).

3.1.3.19 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v hiši Kodreti 9

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2014).

3.1.3.20 Stanje domnevno uničenega ketišča poznih netopirjev v cerkvi sv. Družine v Selih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2014).

3.1.3.21 Stanje ponovno močno okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Štefana v Sušici

Novih informacij ni. Izvedeni so bili najnujnejši ukrepi (Presetnik in sod. ^m2023a, ^m2025a), zato se lahko po še enem poletnem pregledu zaključijo poročanje o tem primeru.

3.1.3.22 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Lucije v Kalu po izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b, ^m2023).

3.1.3.23 Stanje ponovno okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Lamberta v Šentlambertu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov za izboljšanje stanja ketišča ostajajo isti kot v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b, ^m2025b).

3.1.3.24 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Štefana v Zgornjih Kosezah pri Moravčah (Natura 2000 Kandrške - Drtijščica) po delno izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2022b).

3.1.3.25 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Apačah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2018, ^m2019b, ^m2025b).

3.1.3.26 Stanje domnevno poslabšanega ohranitvenega stanja zatočišča dolgokrilih netopirjev v jami Belojača (Natura 2000 Boč - Haloze - Donačka gora)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2014, ^m2017b).

3.1.3.27 Stanje uničenega ketišča vejicatih netopirjev v osnovni šoli Naklo – podružnica Podbrezje, Podbrezje 120 po delno izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2014, ^m2017b, ^m2023).

3.1.3.28 Stanje uničenega ketišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Mohorja v Moravčah pri Gabrovki

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2013, ^m2015b).

3.1.3.29 Stanje uničenega ketišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Marije Device Lavretanske v Suši (Natura 2000 Ratitovec)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015b, ^m2017b).

3.1.3.30 Stanje uničenega ketišča malih podkovernjakov v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Zalem Logu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015b, ^m2017b).

3.1.3.31 Stanje uničenega ketišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Janeza Nepomuka v Novi Oselici

Novih informacij ni. Stanje je treba spremljati še naprej (Presetnik in sod. ^m2016).

3.1.3.32 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Egidija v Srednji Beli

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015).

3.1.3.33 Stanje ketišča v cerkvi Device Marije na Pesku, Slake po izvedenih ohranitvenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b).

3.1.3.34 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Device Marije vnebovzete v Spodnji Idriji

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015).

3.1.3.35 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Matere Božje v Dobravi

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015).

3.1.3.36 Stanje uničenega ketišča v cerkvi presvete Trojice v Potovem vrhu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti kot v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b, ^m2023).

3.1.3.37 Stanje domnevno uničenega ketišča poznih netopirjev v cerkvi sv. Andreja v Mošnjah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015, ^m2017b).

3.1.3.38 Stanje domnevno uničenega ketišča uhatih netopirjev v cerkvi Marijinega vnebovzeta v Cirkovcah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2020b).

3.1.3.39 Stanje okrnjenega ketišča velikih podkovnjakov in vejicatih netopirjev v hiši Mestni trg 27 v Metliki (Natura 2000 Metlika)

Novih informacij ni. Stanje je treba spremljati še naprej (Presetnik in sod. ^m2020b).

3.1.3.40 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Uršule na Golobinjku

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015, ^m2019b).

3.1.3.41 Stanje ogroženega ketišča malih podkovernjakov v Graščini Pri Gradu (Natura 2000 Kočevsko)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2016).

3.1.3.42 Stanje domnevno okrnjenega ali uničenega ketišča malih podkovernjakov v stari hiši nasproti hiše Sveti Peter 86

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2022b).

3.1.3.43 Stanje uničenega ketišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Egidija v Kočnem ob Ložnici (Natura 2000 Kočno ob Ložnici)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2015 in ^m2020b).

3.1.3.44 Stanje okrnjenega ketišča navadnih netopirjev v Rivčji jami (Natura 2000 Krka s pritoki)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti kot v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2023b, ^m2025b).

3.1.3.45 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Križa v Gornjih Dolah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2016).

3.1.3.46 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Križa v Vinici

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti kot so povzeti v predhodnem poročilu (Presetnik in sod. ^m2022b, ^m2023b).

3.1.3.47 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi Matere Božje v Drtiji

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.48 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Urbana v Grabrovcu po delno izvedenih ukrepih

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2018).

3.1.3.49 Stanje uničenega ketišča malih podkovernjakov v cerkvi sv. Jurija v Ihanu (Natura 2000 Ihan)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.50 Stanje ponovno uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Jetrta Nivelske v Sedražu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2023b, ^m2025b).

3.1.3.51 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Neže na Lopati

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b, ^m2023b).

3.1.3.52 Stanje močno okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Matere božje v Šinkovem turnu (Natura 2000 Rašica)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.53 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v gradu Pišece (Natura 2000 Orlica)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti kot v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.54 Stanje ketišča malih podkovnjakov v Slivniškem gradu - Dvorec Čreta

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2018).

3.1.3.55 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v Cerkvi sv. Jakoba v Strahomeru (Natura 2000 Krmsko hribovje – Menišija)

Novih informacij ni. Izvedeni so bili najnujnejši ukrepi (Presetnik in sod. ^m2018, ^m2020b), zato se lahko po še enem poletnem pregledu zaključi poročanje o tem primeru.

3.1.3.56 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Ane v Hraščah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b).

3.1.3.57 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Jožefa v Hruševici (Natura 2000 Kras)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2018 in ^m2020b).

3.1.3.58 Stanje uničenega ketišča netopirjev v cerkvi sv. Antona Puščavnika v Verdu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2018).

3.1.3.59 Stanje uničenega kotišča v cerkvi sv. Peter v Dvoru pri Polhovem Gradcu (Natura 2000 Podreber – Dvor)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2022b, ^m2023b).

3.1.3.60 Stanje okrnjenega kotišča v cerkvi sv. Martina v Gornjem Rogatcu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnih poročilih monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b, ^m2020b).

3.1.3.61 Stanje kotišča malih podkovnjakov v cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Čemšeniku

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2017b).

3.1.3.62 Stanje uničenega kotišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Štefana v Brezovici

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b).

3.1.3.63 Stanje uničenega kotišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Jerneja v Gombišču

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b).

3.1.3.64 Stanje uničenega kotišča malih podkovnjakov v Kapeli Marijinega vnebovzvetja na Črnem Vrhju

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b).

3.1.3.65 Stanje domnevno okrnjenega ali uničenega kotišča v cerkvi Svetega Marijinega rojstva v Gradišču (Sevno)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2019b).

3.1.3.66 Stanje okrnjenega kotišča v cerkvi sv. Elizabeta v Podrebri pri Polhovem Gradcu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b).

3.1.3.67 Stanje močno okrnjenega kotišča v cerkvi Mati dobrega sveta, prosi za nas v Završah (Natura 2000)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b, ^m2025b).

3.1.3.68 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Štefana v Turjah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b).

3.1.3.69 Stanje okrnjenega ketišča v cerkvi sv. Filip in Jakob v Selah

Novih informacij ni. Izvedeni so bili najnujnejši ukrepi (Presetnik in sod. ^m2021b, ^m2023), zato se lahko po še enem poletnem pregledu zaključijo poročanje o tem primeru.

3.1.3.70 Stanje okrnjenega ketišča v cerkvi sv. Križ v Planici (Natura 2000)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b).

3.1.3.71 Stanje ketišča v cerkvi Marijinega obiskanja na Rožniku (Cankarjev vrh) v Ljubljani

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b).

3.1.3.72 Stanje okrnjenega ketišča v cerkvi sv. Kancijan v Škocjanu (Domžale)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b).

3.1.3.73 Stanje možno okrnjenega ketišča v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Kapelah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2021b).

3.1.3.74 Stanje možno okrnjenega ketišča v cerkvi žalostne Matere božje v Breznici (Natura 2000)

Novih informacij o stanju ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2022b).

3.1.3.75 Stanje možno okrnjenega ketišča v cerkvi Marijinega rojstva v Homcu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2022b).

3.1.3.76 Stanje uničenega ketišča v cerkvi sv. Miklavža v Miklavžu pri Ormožu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2023a).

3.1.3.77 Stanje možno okrnjenega ketišča malih podkovernjakov v Ankinem hisu

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2023b).

3.1.3.78 Stanje uničenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Nikolaja v Savi

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2023b, ^m2025b).

3.1.3.79 Stanje uničenega ketišča velikih podkovnjakov v hramu pri hiši Velike Žablje 24

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2023b).

3.1.3.80 Stanje uničenega ketišča vejicatih netopirjev v cerkvi sv. Tomaža v Brodeh (Natura 2000 Poljanska Sora Log – Škofje Loka, SI3000237)

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2023b).

3.1.3.81 Stanje ponovno močno okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi Lurške Matere božje na Polšniku (Natura 2000 Polšnik, SI3000183)

Novih informacij ni. Izvedeni so bili najnujnejši ukrepi (Presetnik in sod. ^m2023b, ^m2025b), zato se lahko po še enem poletnem pregledu zaključijo poročanje o tem primeru.

3.1.3.82 Stanje ponovno močno okrnjenega ketišča navadnih netopirjev v cerkvi sv. Lovrenca v Žalni

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2023b).

3.1.3.83 Stanje okrnjenega zatočišča malih podkovnjakov in vejicatih netopirjev v cerkvi sv. Nikolaja v Bregu pri Borovnici

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2025a).

3.1.3.84 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov cerkvi sv. Lovrenca v Lovrencu na Pohorju (Natura 2000 Pohorje, SI5000006)

Novih informacij ni. Izvedeni so bili najnujnejši ukrepi (Presetnik in sod. ^m2025b). V prihodnjih letih je treba preveriti ali so podkovnjaki sprejeli nove preletnice (tako spremljanje števila, kot tudi možno spremljanje izletavanj). Po dveh ugodnih poletnih štetjih lahko zaključimo s poročanjem o tem primeru.

3.1.3.85 Stanje uničenega ketišča navadnih in poznih netopirjev v cerkvi sv. Marka v Tihaboju

Delavci ZRSVN so vzpostavili kontakt z upravljalcem stavbe, vendar do zaključkov ni prišlo. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. ^m2025b).

3.1.3.86 Stanje uničenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Lovrenca v Spodnjih Kosezah

Novih informacij ni. Predlogi ukrepov ostajajo isti, kot so bili podani v predhodnem poročilu monitoringa (Presetnik in sod. m2025b).

3.1.3.87 Stanje okrnjenega ketišča malih podkovnjakov v cerkvi sv. Nikolaja v Možjanci

Izvedbo del je prevzel ZRSVN OE KR v projektu LIPE IP. Odstranila se je mreža v lini nad zvoniščem in nad njo se je napela ponjava, ki preprečuje padanje gvana v zvonišče. Upravljalca ni dovolil namestitve oznake za preletnico nad zvonišče. Upravljalca je tudi namestil na tla zvonišča loputo in si je želel da se iz tega dela stavbe izključi netopirje. Zato se je na spodnjo lino zvonika namestil drobna kovinska mreža, s katero se je zamenjavalo tudi neprimerno mrežo v zgornji lini zvonika. S tem bodo netopirji izgubili še del zatočišča v tej stavbi, vendar bo ketišče ohranjeno vsaj nad zvonovi. Stanje naj se spremlja v prihodnje in po dveh ugodnih pregledih se lahko zaključi poročanje o tej stavbi.

3.1.4 Dodatna svetovanja

3.1.4.1 Poročila skrbnikom jam

Vedno več skrbnikov jam izraža željo, da jim pripravimo poročilo o stanju netopirjev. Tokrat smo jih pripravili tri (Priloga 9).

3.1.4.2 Vojaški objekti na Debelem rtiču

Občina Ankaran želi vključiti vojaške objekte na Debelem rtiču v turistično ponudbo, zato smo na njeno pobudo preverili vse prostore štiri takšnih stavb.

Rezultati pregleda so bili (e-pismo):

- Vojaški opazovalni stolp na Debelem rtiču - stolp preprišen, svetel, ni znakov (niti iztrebkov) netopirjev, iztrebki sive podgane (*Rattus norvegicus*),
- Topniški položaj 125 m Z od opazovalnega stolpa na Debelem rtiču - ni znakov prisotnosti netopirjev, iztrebki sive podgane,
- Topniški položaj 125 m JZ od opazovalnega stolpa na Debelem rtiču - ni znakov prisotnosti netopirjev, v ujeti vodi stranskih prostorčkov blazine parožnic (rod *Nittela*, Haraceae),
- Bunker v ostanku gozda 100 m V od opazovalnega stolpa na Debelem rtiču - ni znakov prisotnosti netopirjev.

Zaključki v povezavi z netopirji:

- Netopirji vojaških objektov na Debelem rtiču ne uporabljajo, oz. se v njih morda občasno zadržujejo le posamezniki. Zato s stališča varstva netopirjev niso potrebni nobeni ukrepi (npr. v trenutnih načrtih je bila predvidena preletna odprtina v prvem nadstropju opazovalnega stolpa).

- Glede možnosti namestitve netopirnic kot ukrepa za zagotavljanje dodatnih zatočišč netopirjev in predstavitve netopirjev javnosti, pa smo menili da sami klifi z razpokami več kot zadostujejo netopirjem, postavitve netopirnic v bližini vinogradov pa bi bila tudi nevarna za netopirje. Vinogradi se intenzivno tretirajo s pesticidi, kar bi lahko povzročilo zastrupitev netopirjev bivajočih v netopirnicah. Zato smo namestitve v tem okolju odsvetovali.

Ostali zaključki:

- Ujeta voda v stranskih prostorih topovskih položajev (tri na vsak položaj) je možno mrestišče dvoživk, vendar bi bilo to treba preveriti.
- Koliko sva lahko videla topovska položaja med seboj nista povezana. Vsak ima svoj vhod, ki je zasut, po laični oceni, z 2–3 kubiki zemlje.

3.1.4.3 Ostala svetovanja

Na nas so se z različnimi vprašanji v zvezi z biologijo netopirjev in posebnimi varstvenimi zahtevami posameznih zatočišč ali ostalih habitatov netopirjev obrnili nekateri delavci ZRSVN. Vendar so bili to krajši nasveti, ki so se večinoma nanašali na poznavanje prisotnosti skupin netopirjev v bližini določenih nameranih posegov. Odgovorili smo jim večinoma ustno ali z e-pismom, s pomočjo podatkov v objavljenih virih in osebnih izkušnjah.

4. UGOTOVITVE O STANJU HABITATOV NETOPIRJEV

4.1 Podzemni habitati

Med pregledi v zimi 2025/2026 nismo opazili večjih fizičnih sprememb stanja habitatov.

V pripravljajočih se skrbniških pogodbah za izbrane jame ali koncesijskih pogodbah za turistične jame je nujno upoštevati zahteve za varstvo netopirjev in ohranjanje njihovih habitatov (tudi glede na zahteve PUN 2023–2028; Vlada RS 2024), v kolikor ni na voljo podrobnejših opažanj.

4.2 Pregled uničenih ali okrnjenih zatočišč netopirjev

V poročanem obdobju smo zaznali le en večjih problem, ko je bilo verjetno uničeno še eno kotišče navadnih/ostrouhih netopirjev, ki pa je je v procesu izboljšanja. Žal na temo izboljšanja ali obnovitve okrnjenih ali uničenih zatočišč netopirjev nimamo kaj poročati in jih le navajamo v zgornjih poglavjih (poglavje 3). Vsa kotišča s poslabšanim ohranitvenim stanjem so vključena v tabelo 6, kjer je podan tudi kratek pregled izvedenih ohranitvenih ukrepov, tako celokupnih, kot izpeljanih v tem obdobju poročanja (do srede marca 2025). Iz seznama so izvzeta vsa tista kotišča, kjer so Presetnik in sodelavci (2012 in kasnejša poročila) zaključili, da je kotišče ustrezno ohranjeno (ocena »g«).

Tabela 6: Izbrana uničena ali okrnjena kotišča netopirjev (obdobje 2006–2026) ali kotišča, kjer obstaja možnost uničenja oz. okrnjenja in napredek pri odpravljanju problemov do srede marca 2026.

Rdeče obarvane celice pomenijo, da je kotišče uničeno oz. da netopirji v kotišču niso več prisotni, svetlo rdeče, da je kotišče okrnjeno ali da netopirjev v njem ni toliko kot pred okrnjenjem. Zelene celice označujejo izboljšanje stanja od zadnjega poročila, kar pa ne pomeni vedno, da je stanje habitata oz. populacije tam živečih netopirjev sedaj ugodno. Nepobarvane celice pomenijo, da obstaja možnost okrnjenja kotišča.

Ohranitveni ukrepi:

- pogovor z upravljalcem oz. lastnikom, ki so ga opravili popisovalci v okviru monitoringa;
- ZRSVN je vzpostavil kontakt z upravljalcem;
- narejen je načrt izvedbe ohranitvenih ukrepov, ki je bil predstavljen oz. usklajen z upravljalcem stavbe;
- izvedeni ohranitveni ukrepi: »-« nepravilno ali nepopolno izvedeni ukrepi; »+« dobro izvedeni ukrepi;
- izvedeni dodatni ohranitveni ukrepi;
- monitoring stanja po vsaki končani fazi izvedbe obnove oz. izvedbi ohranitvenih ukrepov;
- svetovani dodatni ohranitveni ukrepi;
- zatočišče je trenutno primerno ohranjeno in s tem poročilom zaključujemo poročanje o njem, klub temu da se morda netopirji niso vrnili ali da niso bili izvedeni čisto vsi svetovani ukrepi.

S krepko pisavo so označeni ukrepi v zadnjem obdobju poročanja. Ohranitveni ukrep v oklepaju pomeni, da avtorji poročila nismo dobili natančnih informacij o napredku. Ukrepi se lahko ponavljajo, glede na nove probleme. Kolikor je bilo mogoče, smo napredek preverili pri delavcih ZRSVN.

Št. pop. protok.	Mesto spremljanja stanja	Problem	Leto prvega opozorila	Pristojna OE ZRSVN	Ohranitveni ukrepi
35960	Cerkev Marija vnebovzeta, Marija Reka	okrnjeno kotišče	2010	CE	a, b, e
46985	Cerkev Marije v nebesa vzete, Marija Dobje	uničeno kotišče (izboljšano stanje)	2010 (2017)	CE	a, b, c, č
35956	Cerkev sveto Marijino Ime, Partizanski vrh/Sv. Planina	okrnjeno kotišče	2010	CE	a, b, c, i, -č, e, f, e
40078	Cerkev sveti Nikolaj, Šmiklavž	okrnjeno kotišče	2011	CE	a, e

Št. pop. protok.	Mesto spremljanja stanja	Problem	Leto prvega opozorila	Pristojna OE ZRSVN	Ohranitveni ukrepi
33830	Cerkev sveta Neža, Brinjeva Gora	uničeno zatočišče (izboljšano stanje)	2013	CE	a, b, c, č, e, f, g
36546	Cerkev sveti Urh, Slančji vrh	uničeno zatočišče (ponovno uničeno)	2014 (2019)	CE	a, b, c, č, -č, e, f
36382	Cerkev Device Marije na Pesku, Slake	ohranjeno kotišče (izboljšano stanje)	2015 (2017)	CE	a, b, c, č, e, f, č
35963	Cerkev sveta Jedert Niveljska, Sedraž	uničeno zatočišče (ponovno uničeno)	2017 (2023)	CE	a, b, i, c, č, e, a, e
40075	Cerkev Matere božje in sv. Roka, Rožnik	možnost okrnjenja	2020	CE	-
35965	Cerkev sveti Štefan, Turje	uničeno zatočišče	2021	CE	a
36378	Cerkev sveti Filip in Jakob, Sela	okrnjeno kotišče (izboljšano stanje)	2021	CE	a, b, c, č, e, f
33606	Cerkev Mati dobrega sveta, prosi za nas, Završe	uničeno (okrnjeno kotišče) (Natura 2000)	2021 (2022)	CE	b, c, č, e, f, e
36702	Cerkev sveta Ana, Gozd	uničeno kotišče	2010	KR	a, b, c, (1/2)+č, e, f, e
36860	Osnovna šola F. Prešerna Naklo - podružnica Podbrezje, Podbrezje 120	uničeno kotišče (izboljšano stanje)	2010 2011	KR	b, c, -č, e, f, e
27244	Cerkev sveti Štefan, Zgornje Koseze	okrnjeno kotišče (Natura 2000)	2014	KR	a, b, c, -č, e, f
27493	Cerkev sveti Klemen, Rodine	uničeno kotišče (izboljšano stanje) (Natura 2000)	2014 2015	KR	a, b, c, č, e, f
27514	Cerkev sveti Andrej, Mošnje	uničeno kotišče	2015	KR	b, e
33585	Cerkev sveti Egidij, Srednja Bela	uničeno kotišče	2015	KR	b, e
64947	Cerkev Matere Božje, Drtija	uničeno kotišče	2017	KR	a, b
23078	Cerkev Sveti Jurij, Ihan	uničeno kotišče (Natura 2000)	2017	KR	a, b
33850	Cerkev sveti Kancijan, Škocjan (Domžale)	okrnjeno kotišče	2021	KR	a
36698	Cerkev Marijinega rojstva, Homec	okrnjeno kotišče	2022	KR	a
27495	Cerkev žalostne Matere božje, Breznica	okrnjeno kotišče	2022	KR	a
33852	Cerkev sveti Lovrenc, Spodnje Koseze	uničeno kotišče	2025	KR	a
36817	Cerkev sveti Nikolaj, Možjanca	okrnjeno kotišče (izboljšano stanje)	2025	KR	a, b, c, č
27305	Cerkev sveti Peter, Dvor pri Polhovem Gradcu	uničeno kotišče (dodatno okrnjeno) (Natura 2000)	2006 (2020)	LJ	a, b, c, -č, e, f, e, f, e
27288	Cerkev sveta Elizabeta, Podreber	okrnjeno kotišče (Natura 2000)	2006	LJ	a, e, f, e
27348	Cerkev sveti Kozma in Damjan, Krka	uničeno/okrnjeno kotišče (Natura 2000)	2007 2009 (2020)	LJ	a, b, c, č, e, f, c, č, e, f, e, f, e, f
33729	Cerkev sveti Mohor, Moravče pri Gabrovki	uničeno kotišče	2013	LJ	a
27530	Cerkev sveti Lenart, Mala Ligojna	uničeno kotišče (izboljšano stanje) (Natura 2000)	2014 (2015)	LJ	a, b, c, -č, č, e
33495	Cerkev sveta Lucija, Kal	okrnjeno kotišče (izboljšano stanje)	2014 (2019)	LJ	b, c, č, e
36252	Cerkev sveti Lambert, Šentlambert	okrnjeno kotišče (dodatno okrnjeno)	2014 (2019)	LJ	a, e, f, e
36296	Cerkev sveti Štefan, Sušica	okrnjeno kotišče (vzpostavljeno kotišče)	2014 (2015)	LJ	b, c, č, e, f, e, a, č
36409	Cerkev sveti Janez Nepomuk, Nova Oselica	uničeno kotišče (izboljšano stanje)	2015 (2016)	LJ	a, b, c, č
36935	Cerkev Marijinega vnebovzetja, Zali log	uničeno kotišče	2015	LJ	a, b
36936	Cerkev sveta Marija Devica Lavretanska, Suša	uničeno kotišče (Natura 2000)	2015	LJ	a, b

Št. pop. protok.	Mesto spremljanja stanja	Problem	Leto prvega opozorila	Pristojna OE ZRSVN	Ohranitveni ukrepi
62842	Graščina Pri Gradu	možnost uničenja (Natura 2000)	2015	LJ	-
36418	Kapela Marijinega vnebovzvetja, Črni Vrh	okrnjeno ketišče (uničeno ketišče)	2015 (2019)	LJ	a, c, -č, e, f
22738	Jama: Rivčja jama (JK0110) - Podrebernica	okrnjeno ketišče (Natura 2000)	2016	LJ	-, e
33513	Cerkev Matere božje, Šinkov turn	okrnjeno ketišče (Natura 2000)	2017	LJ	-
36482	Cerkev sveti Martin, Gornji Rogatec	okrnjeno ketišče	2017	LJ	a, e, b, e
36265	Cerkev Marijinega vnebovzvetja, Čemšenik	možnost uničenja	2017	LJ	a
27537	Cerkev sveti Anton Puščavnik, Verd	uničeno ketišče	2018	LJ	a, e
24059	Cerkev sveti Jakob, Strahomer	okrnjeno ketišče (Natura 2000)	2018	LJ	a, b, č, f, e
33717	Cerkev Sveto Marijino rojstvo, Gradišče (Sevno)	domnevno uničeno ketišče	2019	LJ	a, e, f
23633	Cerkev sveti Peter, Spodnji Log	okrnjeno ketišče (Natura 2000)	2020	LJ	-
74975	Cerkev Marijinega obiskanja na Rožniku, Ljubljana	možnost okrnjenja (ohranjeno ketišče)	2019	LJ	a, b, c, -č, e
36257	Cerkev sveti Nikolaj, Sava	uničeno ketišče	2022/2023 (2022, 2023)	LJ	a, b, c, č, e, a, e
27546	Cerkev Lurške Matere božje, Polšnik	okrnjeno ketišče (izboljšano stanje, poslabšanje in izboljšanje stanja)	2022/2023 (2022, 2023, 2025)	LJ	a, b, c, č, e, a, e
34033	Cerkev sveti Lovrenc, Žalna	okrnjeno ketišče (izboljšanje stanja)	2023 (2024)	LJ	a, č, e
32035	Cerkev sveti Tomaž, Brode	uničeno ketišče (Natura 2000)	2023	LJ	a
33480	Cerkev sveti Nikolaj, Breg pri Borovnici	okrnjeno ketišče (Natura 2000)	2024	LJ	a
33732	Cerkev sveti Martin, Tihoboj	uničeno ketišče	2024	LJ	a, b
23653	Cerkev sveti Andrej, Makole	uničeno ketišče	2007	MB	a, e
33613	Cerkev sveta Marjeta, Gorišnica	uničeno ketišče	2008	MB	a, b
12904	Jama: Belojača (JK2204)	možnost okrnjenja (Natura 2000)	2014	MB	a, e, e
23663	Cerkev sveta Družina, Sela	uničeno ketišče	2014	MB	a
36513	Cerkev Marijinega vnebovzvetja, Apače	možnost uničenja (uničeno ketišče) (Natura 2000)	2014 (2018)	MB	a, e
27181	Cerkev Marijinega vnebovzvetja, Cirkovce	domnevno uničeno kot.	2015	MB	-, a, e
27637	Cerkev sveti Egidij, Kočno ob Ložnici	uničeno ketišče (Natura 2000)	2016	MB	a, e
33769	Slivniški grad - Dvorec Čreta, Čreta	možnost uničenja	2018	MB	-, e
51983	Cerkev sveti Križ, Planica	skoraj uničeno ketišče (Natura 2000)	2021	MB	a
33625	Cerkev sveti Miklavž, Miklavž pri Ormožu	uničeno ketišče	2023	MB	a, b
27634	Cerkev sveti Lovrenc, Lovrenc na Pohorju	uničeno ketišče (Natura 2000) (izboljšano stanje)	2024 (2024)	MB	a, b, c, č, e, f, d
33907	Cerkev sveta Ana, Grahovo ob Bači	uničeno ketišče (2011) uničeno ketišče (2026)	2011 (2026)	NG	a, b, c, e, b, e, f, a, b, c
36460	Hiša Kodreti 9	uničeno ketišče	2014	NG	a
36857	Osnovna šola Erzelj	uničeno ketišče	2014	NG	a
23512	Cerkev Device Marije vnebovzete, Sp. Idrija	uničeno ketišče	2015	NG	a, b, e
29437	Cerkev sveti Jožef, Hruševica	uničeno ketišče	2018	NG	a, e
36560	Cerkev sveta Ana, Hrašče	okrnjeno ketišče	2018	NG	a, e, f
36887	Cerkev sveti Štefan, Brezovica	uničeno ketišče	2019	NG	-

Št. pop. protok.	Mesto spremljanja stanja	Problem	Leto prvega opozorila	Pristojna OE ZRSVN	Ohranitveni ukrepi
52037	Hram pri hiši Velike Žablje 24, Velike Žablje	uničeno ketišče	2020	NG	-, a
23462	Cerkev sveti Janez Evangelist, Dobljče	uničeno ketišče (izboljšano stanje) (Natura 2000)	2007 (2014)	NM	a, b, c, č, d, e, f, e
36278	Cerkev sveti Jožef, Dolnji Suhor	okrnjeno ketišče (izboljšano stanje) (Natura 2000)	2007 (2015)	NM	a, b, c, č, e, a, č, e, e, f, e, f, e, f, e
23588	Cerkev Marijinega vnebovzetja, Črmošnjice	uničeno ketišče	2010	NM	a, b, c, č, e, f
24006	Cerkev sveti Nikolaj, Podturn pri Dolenjskih Toplicah	okrnjeno ketišče (ponovno okrnjeno) (Natura 2000)	2011 (2017)	NM	a, b, c, č, e, c, (č), e, f
36346	Cerkev sveta Ana, Leskovec	okrnjeno ketišče (izboljšano stanje) (Natura 2000)	2014 (2015)	NM	a, b, c, e, č, e
25287	Hiša Mestni trg 27, Metlika	okrnjeno ketišče (izboljšano stanje) (Natura 2000)	2015 (2018)	NM	a, c, (č), e, f, e, f
33658	Cerkev sveta Uršula, Golobinjek	okrnjeno ketišče	2015	NM	a, -č, f, e
33670	Cerkev Matere Božje, Dobrava	uničeno ketišče	2015	NM	a, b
33936	Cerkev Presveta Trojica, Potov vrh	okrnjeno ketišče (izboljšano stanje)	2015 (2019)	NM	a, c, -č, e, f, e
66481	Cerkev sveti Križ, Vinica	okrnjeno ketišče (izboljšano stanje) (močno okrn./uničeno)	2016 (2017) (2022/2023)	NM	b, c, -č, e, f, e, f, e, f, -č, e, f
36549	Cerkev sveti križ, Gorenje Dole	okrnjeno ketišče	2016	NM	a
36280	Cerkev sveti Urban, Grabrovec	uničeno ketišče	2017	NM	a, b, c, -č, e
16875	Grad Pišece, Pišece 1	okrnjeno ketišče	2017	NM	a, e
36301	Cerkev Sveti Neža, Lopata	okrnjeno ketišče	2017	NM	a, e
33721	Cerkev sveti Jernej, Gombišče	uničeno ketišče	2019	NM	a
33439	Ankin his	možnost uničenja	2020	NM	a, e
36327	Cerkev Marijinega vnebovzetja, Kapele	možnost okrnjenja	2021	NM	-
23743	Stara hiša nasproti hiše Sveti Peter 86	možnost uničenja	2015	PI	f

5. VIRI IN LITERATURA

5.1 Poročila monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev (m)

- Presetnik, P., M. Podgorelec, V. Grobelnik & A. Šalamun, m2007. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev. Zaključno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 252 str. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., M. Zgmajster, M. Podgorelec, m2008. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2008–2009. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 32 str.; digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., M. Podgorelec & T. Miklavčič, m2009a. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2008–2009. Tretje delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 57 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., M. Podgorelec & A. Šalamun, m2009b. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2008–2009. Četrto delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 61 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., M. Podgorelec, V. Grobelnik, A. Šalamun, m2009c. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2008–2009. Zaključno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 121 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., M. Podgorelec, D. Stanković & A. Šalamun, m2010. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2010–2011. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 69 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., M. Podgorelec, V. Grobelnik & A. Šalamun, m2011. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2010 in 2011. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 282 str. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., T. Knapič, M. Podgorelec & A. Šalamun, m2012. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2012. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 261 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Ljubljana.]
- Presetnik, P., M. Podgorelec & A. Šalamun, m2013. Odkup in obdelava podatkov monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev za leto 2013. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 110 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Ljubljana.]
- Presetnik, P., M. Podgorelec, T. Knapič & A. Šalamun, m2014. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2014 in 2015. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 87 str., digitalne priloge. [Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., T. Knapič, M. Podgorelec, A. Šalamun, M. Cipot & A. Lešnik, m2015. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2014 in 2015. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 209 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., A. Šalamun & A. Lešnik, m2016. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2016 in 2017. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 53 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., A. Šalamun & A. Lešnik, m2017a. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2016 in 2017. Drugo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 39 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]
- Presetnik, P., A. Zamolo, A. Šalamun, V. Grobelnik & A. Lešnik, m2017b. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2016 in 2017. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 189 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana.]

- Presetnik, P., A. Šalamun, A. Zamolo & A. Lešnik, ^m2018. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 42 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, ^m2019a. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Drugo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 25 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo, D. Lenarčič & A. Šalamun, ^m2019b. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Tretje delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 66 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, ^m2020a. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Četrto delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 21 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, ^m2020b. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 191 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo, E. Pavlovič & A. Šalamun, ^m2021. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2021, 2022 in 2023. Odkup podatkov. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 13 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo, E. Pavlovič & A. Šalamun, ^m2021. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2021–2023. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 59 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, ^m2022a. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2021–2023. Drugo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 25 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo, M. Rajh, A. Šalamun, ^m2022b. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2021–2023. Tretje delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 57 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, ^m2023a. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2021–2023. Četrto delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 33 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo, S. Grgurevič & A. Šalamun, ^m2023b. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2021–2023. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 212 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za naravne vire in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, ^m2024. Monitoring populacij izbranih vrst netopirjev v letih 2024, 2025 in 2026. Odkup podatkov - zima 2023/2024 in poletje 2024. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 16 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za naravne vire in prostor, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, ^m2025a. *Monitoring populacij izbranih vrst netopirjev v letih 2024, 2025 in 2026. Prvo delno poročilo - zima 2024/2025*. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 36 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za naravne vire in prostor RS, Ljubljana].
- Presetnik, P., A. Zamolo & A. Šalamun, ^m2025b. Monitoring populacij izbranih vrst netopirjev v letih 2024, 2025 in 2026. Drugo delno poročilo – poletje 2025. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 51 str., digitalne priloge. [Naročnik: Ministrstvo za naravne vire in prostor RS, Ljubljana].

5.2 Ostali viri

- Vlada RS, 2024. Program upravljanja območij NATURA 2000 (2023–2028) RS, Vlada RS, Ljubljana, 75 str. + priloge A–F. [<https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/>]

6. PRILOGE

Priloga 1: Podatkovna zbirka

- podatkovna zbirka: Monitoring_netopirjev_2025-26_3dp.accdb in
- sloj vseh med projektom pregledanih mest: Monitoring_netopirjev_mesta_2025-26_3dp.gpkg

Priloga 2: Kopije popisnih protokolov oz. popisnih listov

- Skenirani izpolnjeni popisni protokoli in ostali popisni listi.

Priloga 3: Priporočila za varstvo netopirjev med nadaljnjo obnovo gradu Podčetrtek

- 26_CE_svetovanje_Podcetrtek_260203

Priloga 4: Poročilo pregleda poslopij nekdanjega samostana v Kostanjevici na Krki (EID 1-00265) glede prisotnosti netopirjev in priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi

- 26_NM_svetovanje_Samostan_Kostanjevica_na_Krki

Priloga 5: Priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi kapele sv. Jurija (EID 1-03232) in najdbe netopirjev ter priporočila glede ostalih kapel in cerkve na Svetih gorah

- 25_CE_svetovanje_Sveta_Gora

Priloga 6: Dodatna priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi dvorca Jelšingrad (EID 4632)

- 25_CE_svetovanje_Jelsingrad

Priloga 7: Poročilo o pregledu cerkev sv. Ana v Grahovem ob Bači (EID 1-03665) in sv. Jurija v Kneži (EID 1-03913) glede prisotnosti netopirjev in priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi

- 26_NG_svetovanje_Grahovo_ob_Baci

Priloga 8: Poročilo pregleda dela poslopij Kartuzije Pleterje (EID 1-0058, 1-02844) glede prisotnosti netopirjev in priporočila za varstvo netopirjev med in po obnovi

- 26_NM_svetovanje_Kartuzija_Pleterje

Priloga 9: Poročila skrbnikom jam

- 26_Porocilo_Huda_luknja,
- 26_Porocilo_Lipiska_jama,
- 26_Porocilo_Pekel_pri_Sempetru.